

Gledališče kot vključujoča praksa
Program usposabljanja

"Spremenile_i bomo svet!"
Posvečeno Dinosu Aristidouvu

1. Predstavitev projekta Gledališče kot vključujoča praksa in TIP programa usposabljanja.....
.....p.3
2. Dokumentarno gledališče (Verbatim).....p.4
3. Senzorično gledališče (Labirint).....p.10
4. Snovalno gledališčep.25
5. Gledališče za vključujočo kulturo (poudarek na migracijah).....p.31
6. Organizacija spletnih gledaliških aktivnosti - kratak vodnik.....p.59

1. Predstavitev projekta Gledališče kot vključujoča praksa in programa usposabljanja TIP

Projekt Theatre as Inclusive Practice (T.I.P) je bil razvit in izveden v okviru programa Erasmus+ KA227 - Partnerstva za ustvarjalnost. Projekt se je začel izvajati 2021-03-01, vodila pa ga je produkcijska hiša UCAN Productions skupaj s FOUNDATION FOR DEVELOPMENT OF THE CULTURAL BPOCS Bolgarija; DRUŠTVO HUMANITAS-CENTER ZA GLOBALNO UČENJE IN SODELOVANJE Slovenija in Mess Up The Mess Theatre Company LTD kot partnerji.

V gledališču kot vključujoči praksi verjamemo, da bi moč ustvarjalnosti, gledališča in enotnosti hitreje kot politika sprožila spremembe v miselnosti in družbi. Namen projekta TIP je mladim zagotoviti orodja in kompetence, potrebne za ustvarjanje in izvajanje inovativnih rešitev za vključevanje ob soočanju z družbenimi izzivi, s kakršnimi se soočamo danes. Njegov cilj je tudi odpraviti izključevalne predsodke, ki temeljijo na barvi kože, spolu, etnični pripadnosti, veri, spolni usmerjenosti in revščini (med drugim), ki še vedno obstajajo in ustvarjajo ovire tako za posameznike kot za skupnosti.

Celoten projekt je namenjen tudi krepitvi spretnosti in razvoju kompetenc na področju uporabnega gledališča. Ker se gledališče in umetnost lahko uporabljata za vključevanje skupnosti, ki se soočajo z izključenostjo, je partnerstvo ob podpori gledaliških strokovnjakinj_ov razvilo obsežen program usposabljanja. Ta program vključuje štiri glavne vrste gledaliških metod, in sicer: Dokumentarno, čutno, snovalno gledališče in gledališče za vključujočo kulturo. Vse metode so bile preizkušene z mladimi vodjami delavnic in udeleženkami_ci projekta ter dosegle odlične rezultate.

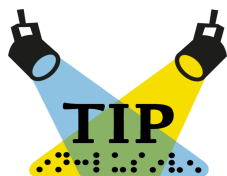
Vodje delavnic, gledališke strokovnjakinje_e, izvajalke_ce neformalnega izobraževanja in druge vabimo, da v svojih praksah uporabijo preizkušeno metodologijo uporabnih gledaliških tehnik za

socialno vključevanje. Predstavitev vsake metode vključuje osnovne informacije, tveganja pri izvedbi, dodatna gradiva ter podroben opis delavnic in aktivnosti. Program se lahko uporablja v celoti ali pa se določene metode in dejavnosti uporabljajo ločeno. Prav tako lahko različne pristope poljubno kombinirate, odvisno od ciljnih skupin in tveganj izključenosti. Za izboljšanje procesa je partnerstvo pripravilo tudi paket o vključevanju in dostopnosti, ki je lahko v pomoč pri pripravi in izvajanju delavnic in aktivnosti.

2. Dokumentarno gledališče (Verbatim)

USPOSABLJANJE MLADIH TRENERK_JEV Poglobljeno usposabljanje za vsako vključujočo gledališko prakso Načrt delavnic, ki so jih izvajali vsi partnerji	
Naslov vključujoče gledališke prakse	Tehnika Verbatim gledališča 'Hear Us Out' ('Prisluhnite nam')
Ime avtorice_ja in organizacije	Dinos Aristidou UCAN Productions
Uvod v vključujočo gledališko prakso	Verbatim gledališče je oblika gledališča, ki je ustvarjena na podlagi resničnih zgodb ali temelji na njih. Vključuje zbiranje, poslušanje, raziskovanje, dramatisiranje in uprizarjanje zgodb drugih ljudi. Verbatim gledališče se pogosto osredotoča na izkušnje, ki niso bile slišane, ali na zgodbe ljudi, ki so odrinjene_i na rob družbe. Vodi k opolnomočenju posameznice_ka in skupnosti, ki izhaja iz tega, da se vaša zgodba sliši, pa tudi iz tega, da spregovorite. Praznuje izmenjavo zgodb. Tehnika "Hear Us Out", ki jo je razvil Dinos Aristidou, je posebna metoda za zbiranje, urejanje in izvajanje resničnih zgodb. Ta oblika verbatima temelji na gledališču s slušalkami, kjer izvajalka_ec med predstavo nosi slušalke in izgovarja besede osebe, ki je bila posneta, točno tako, kot jih sliši. Predstave postanejo ustni portreti, ki ne zajamejo le osebe v sedanosti, temveč tudi izkušnje, ki so jo pripeljale do tega trenutka. Ključni element je tudi zbiranje zgodb. Namesto da bi uporabili postopek intervjuja, "zbralke_ci zgodb" pripovedovalkam_cem zgodb vnaprej pošljejo namige. To pripovedovalkam_cem zgodb (osebam, ki prispevajo svoje zgodbe) omogoča, da se pripravijo na zbiranje zgodb in se odločijo, kaj

	<p>Želijo deliti. S tem je postopek varnejši, pripovedovalke_ci zgodb pa imajo nad njim nadzor. Osmišljanje naših izkušenj s tem, da jih umestimo v pripovedni okvir, je že samo po sebi proces, ki daje moč, in je ključni del pristopa "Hear Us Out" k verbatim gledališču. Tistim, ki pripovedujejo svoje zgodbe, omogoča, da oblikujejo in razumejo svoje izkušnje ter jih tudi slišijo. Pripovedovalka_ec s predstavitvijo zgodbe med poslušanjem vzpostavi globok stik s pripovedovalko_cem. To je še posebej pomembno, če predstavljate zgodbo iz resničnega življenja. Izvajalka_ec se ne pretvarja, da je lik, ampak se bolj osredotoča na poslušanje in predstavljanje slišane z vsemi premori, obojavljanjem in ponavljanjem. V gledališki predstavi, ki govori o slišnosti in poslušanju drugih, je pomembno, da različni glasovi ohranijo svojo individualnost in da je to, kar povedo, predstavljeno tako, kot so povedale_i. Izvajalka_ec postane telo, prek katerega se pripovedujejo zgodbe, zato dobimo nenavadno mešanico izvajalke_ca, katere_ga telo vidimo, in pripovedovalke_ca, katere_ga besede slišimo. To je prepričljiva oblika gledališča, ki nas pritegne in nas, gledalke_ce, spodbuja k pozornemu in spoštljivemu poslušanju besed drugih.</p>
<p>Učni cilji/spretnosti, ki jih je razvijamo prek te gledališke prakse</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Razvijanje spretnosti poslušanja ● Povezovanje z zgodbami drugih ljudi ● Razvijanje empatije ● Raziskovanje izkušenj drugih ljudi ● Praznovanje tega, kar nas razlikuje, in tega, kar nam je skupno ● Razvijanje zvočnih besedil ● Da bi z deljenjem svojih zgodb pridobile_i moč ● osmisliti svoje izkušnje z deljenjem zgodb ● uporaba gledališča kot orodja za komunikacijo in spremembe
<p>Razlogi za izključitev ta praksa lahko se lahko uporablja za premagovanje / nasprotovanje</p>	<p>Invalidnost X - v tem primeru se delo s 6 udeleženkami_ci osredotoča na glas in zvok, ne da bi zahtevalo scenarij.</p>
<p>Podroben načrt delavnice</p>	<p><u>Delavnica 1: Uvod v deljenje naših zgodb in "Hear Us Out tehnika"</u></p> <p>Bistveno razumevanje za izvedbo:</p> <p>Z drugimi se povežemo tako, da slišimo njihove zgodbe.</p> <p>Specifični učni cilji delavnice:</p>

- Povezovanje z udeleženkami_ci iz drugih držav
- Predstavitve verbatim gledališča in tehnike "Hear Us Out".
- Deljenje zgodb
- preučiti moč deljenja lastne zgodbe in poslušanja zgodb drugih ljudi.

Aktivnosti:

1. Ogrevanje in gradnja skupine (ansambla), ki vključuje poslušanje in fizične odzive na poslušanje.
2. Predstavite dobesedni zapis in tehniko "Hear us Out".
3. Udeleženke_ce prosite, naj se spomnijo praznovanja iz otroštva, ki so ga doživele_i in je bilo zanje pomembno. To je lahko rojstni dan, poroka, praznik ali nekaj, kar se je zgodilo in je privedlo do praznovanja. O tem spominu bodo pripovedovale_i partnerki_ju. Njihov cilj je, da se partner_ka vrne v to doživetje.
4. Ponudite jim več namigov ali začetnih zgodb, ki jim bodo pomagali pri začetku.
5. Udeleženke_ci individualno razmislijo ali si zapišejo ključne elemente te izkušnje in kako bi lahko oblikovale_i zgodbo.
6. Predstavite seznam elementov (F.I.T.S), ki jih lahko uporabijo za strukturiranje izmenjave izkušenj:

F - Dejstva (facts) - kje, kdaj, s kom, starost itd.

I - informacije - opišite, kje ste bile_i in kaj se je dogajalo

T - Transportacija - opišite izkušnjo, da se vanjo prenesemo in jo podoživimo.

S- Pomen (significance) - zakaj je ta izkušnja ostala z vami?

7. Udeleženke_ci v parih (A in B) delijo svoje individualne izkušnje. Njihov_a partner_ka si lahko med govorjenjem zapiše vse ključne značilnosti in dejstva, da si lahko zapomni podrobnosti in ključne informacije.
8. Celoten razred se zbere ali dela v majhnih skupinah. Vse_i A pripovedujejo partnerkin_jev spomin v prvi osebi, kot da bi šlo za

njihov lastni spomin. Vsi "B" pripovedujejo spomin svoje_ga partnerice_ja v tretji osebi in pri tem uporabljajo partnerkino_jevo ime, tako da je spomin bolj podoben zgodbi.

9. Moderator_ka vodi razpravo in razmislek s celotno skupino.

TOČKE ZA RAZMISLEK:

Razpravljajte o izkušnji pripovedovanja svoje zgodbe.

Pogovorite se o izkušnji poslušanja zgodbe.

Kakšen je občutek, ko iz resnične izkušnje narediš zgodbo?

Delavnica 2: raziskovanje teme

Bistveno razumevanje za izvedbo:

Dinamika in jezik izključevanja in vključevanja.

Specifični učni cilji delavnice:

- Izmenjava zgodb o vključevanju in izključevanju
- Preučitev fizičnega jezika izključevanja in vključevanja
- Preučevanje besed/besednih zvez/jezika izključevanja in vključevanja
- Predstavitev zamisli o "plastenju"

Aktivnosti:

1. Udeleženke_ci stojijo v krogu, v sredini pa je moderator_ka z žogo v roki. Vsaki_emu udeleženci_cu vrže žogo in reče: "Zaradi izključenosti se počutim ...", udeleženka_ec pa mora ponoviti stavek in dodati svojo opredelitev (npr. zaradi izključenosti se počutim, kot da nikomur ni mar). Med govorjenjem vrnejo žogo nazaj moderatorki_ju, ki jo vrže naslednji osebi v krogu in ponovi: "Zaradi izključenosti se počutim...". Moderator_ka nekajkrat obkroži krog z istim stavkom - spodbudo.
2. Moderator_ka nato ponovi vajo in vsaki osebi vrže žogo z besedami: "Biti vključen_a pomeni..." (npr. biti vključen_a pomeni počutiti se del nečesa). Moderator_ka tudi to ponovi nekaj krogov.
3. Vsak_a udeleženec_ka si zamisli zgodbo iz svojega življenja na temo

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

vključenosti. Te zgodbe delite v krogu.

4. V parih. Udeleženke_ci "A" imajo čas, da pripravijo 2-minutno predstavitev izkušnje, pri kateri so se počutile_i izključene. Udeleženke_ci "B" imajo čas, da pripravijo 2-minutno predstavitev izkušnje, pri kateri so se počutile_i vključene. Pri tem lahko upoštevajo naslednjo strukturo:

Dejstva F (facts) - kje, kdaj, s kom, starost itd.

I - informacije - opišite, kje ste bile_i in kaj se je dogajalo

T - Transportiraj - opišite izkušnjo, da se vanjo prenesemo in jo podoživimo.

S- Pomen (significance) - zakaj je ta izkušnja ostala z vami?

5. Udeleženke_ci delijo svojo izkušnjo s partnerko_jem, pri tem pa zapisujejo partnerčino_jevo zgodbo. Udeleženke_ci ne smejo prekinjati svoje_ga partnerke_ja. Pripovedovalka_ec zgodbe naj ne govori prehitro.
6. Celotna skupina razpravlja o izkušnjah vključevanja in izključevanja.
7. Udeleženke_ci v majhnih skupinah ustvarijo dinamične gibljive slike, ki prikazujejo izkušnjo izključenosti, ki se spreminja v podobo vključenosti in nato spet v podobo izključenosti.
 - Razpravljajte o fizičnosti izključevanja in vključevanja. Kakšen je besednjak telesnih gest vsake_ga od njih, kakšna je telesna govorica vsake_ga od njih.
 - Razmislite o tem, katere besede ali besedne zveze bi lahko bile katalizator ali sprožilec, da se vključevanje spremeni v izključevanje in izključevanje v vključevanje. Udeleženke_ci jih dodajo svoji dinamični gibljivi sliki.
 - Skupine predstavijo dinamične slike z besedami/ stavki.
 - Moderator_ka zdaj vzame samo besede/stavke, ki jih je ustvarila vsaka skupina, in jih da drugi skupini. Vsaka skupina z besedami/bes. zvezami v enakem vrstnem redu, kot so se pojavile, ustvari prizor/e, ki so jih navdihnile te besede.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Skupine predstavijo svoje prizore z navdihom in uporabo besed/bes. zvez.
- Moderator_ka se pogovarja o tem, kako v verbatim gledališču uporabljamo postopek "plastenja", dodajanja besed h gibu in dodajanje gibov k besedam.
- Ob koncu srečanja vsak_a udeleženec_ka dobi zvočno posneto zgodbo nekoga drugega, ki jo pripravi za izvedbo. Dobijo jo na svoji napravi (telefon/ipad/prenosnik/rekorder) kot zvočno datoteko ali pa jim jo pošljemo. Med tem in naslednjim srečanjem vsak_a udeleženka_ec s slušalkami poslušča zvočni posnetek, ki jo_ga je dobil_a, in vadi, kako čim natančneje povedati, kar sliši. Pri tem morajo poskušati slediti govorki_cu. NE posnemajte naglasov ali narečja. Zgodbo morate poskusiti predstaviti kot "darilo" izvorni_emu govorki_cu, pri čemer morate vključiti vse pavze, oklevanje, molk, smeh itd.
- Pogovorite se o pomenu "spoštovanja" in "pristnosti" ter o tem, kako vsaka oseba dela z zgodbo nekoga drugega v skupini ter o skrbi in odgovornosti, ki je s tem povezana. O svojem nastopu razmišljajte kot o darilu osebi, ki je z vami delila svojo zgodbo.

TOČKE ZA RAZMISLEK:

- *Kaj je vzrok za izključitev?*
- *Kako poteka vključevanje?*
- *Kakšne so odgovornosti in izzivi pri pripovedovanju zgodbe nekoga drugega?*

Delavnica 3: gledališče s slušalkami in dramatiziranje zgodb iz resničnega življenja

Bistveno razumevanje za izvedbo:

Izvajalka_ec lahko deluje kot kanal, prek katere_ga se pripovedujejo zgodbe drugih ljudi.

Specifični učni cilji delavnice:

- To develop listening skills

- To use an audio text rather than a written script as the starting point for performance
- To use performance and production elements to bring someone else's story to life
- To develop empathy

Aktivnosti:

- Začnite z vajo sproščanja in nato pripravite naslednjo vajo poslušanja in osredotočanja.
 - Predstavljajte si, da ste v središču treh krogov, ki so tem večji, čim bolj so oddaljeni od vas. Prvi krog je zunaj sobe, v kateri ste, drugi krog je v notranjosti sobe, tretji krog pa je tik okoli vas. Najprej se osredotočite in poslušajte zvoke v tretjem krogu (zunaj sobe), nato pa zožite svoj sluh, dokler ne začnete poslušati prvega kroga (svoje srce in dihanje).
2. Nato vsaka oseba (celotna skupina ali manjše skupine) glasovno izvede zvočni posnetek zgodbe nekoga drugega *natančno* tako, *kot jo je* slišala. Občinstvo sedi s hrbtom proti izvajalki_cu, tako da sliši le njo_ega.
 3. Pogovorite se o tem, kako se počutite, ko uprizarjate zgodbo nekoga drugega, in kako se počutite, ko slišite svojo zgodbo v izvedbi nekoga drugega.
 4. Vsak_a udeleženec_ka bo zdaj delal_a na tem, da bo delo, ki ga je pripravljaj_a, spremenil_a v celovito predstavo. To lahko vključuje rekvizite, kostume, gibanje, glasbo/zvok, luči itd. Nastopajoča_i se lahko premika ali miruje, predstava pa je lahko izvedena v katerem koli slogu - realističnem ali abstraktnem.
 5. Vsako_ega izvajalko_ca prosite, naj razmisli o:
 - Izrazu obraza
 - Telesnih gestah
 - Drži telesa
 - Gibanju celega telesa (v prostoru)
2. Udeleženske_ci individualno pripravijo svojo predstavo.
 3. Ko so vse_i pripravljene_i, razložite, da bodo vse predstave potekale

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

po istem vzorcu, da bi pokazale_i, da je delo kombinacija zgodbe iz resničnega življenja (ki jo predstavlja naprava, na kateri se predvaja zvok) in izvedbe (ki jo predstavlja izvajalka_ec).

- Napravo (telefon/ipad/prenosni računalnik/diktafon) in slušalke postavite na stol ali mizo na odru.
- Nastopajoča_i stopi naprej, v nevtralnem položaju. Vzame napravo in si natakne slušalke.
- Ko so slušalke vključene, oseba prevzame fizične značilnosti lika, ki ga igrajo, in se postavijo v položaj, pripravljen za začetek.
- Predstava se začne, ko pritisnejo gumb "play" ("začni predvajati") in se zvok začne predvajati prek slušalk.

8. Izvedejo se vse predstave. Razpravljajte o predstavljenem.

Možne nadaljnje aktivnosti:

*Izberite enega od zvočnih posnetkov zgodb od A (o izključevanju) in B (o vključevanju). Ustvarite gibalno zaporedje, ki bo spremljalo zgodbo, ki se predvaja kot zvočni posnetek.

*Udeleženske_ci ustvarijo kratke prizore, ki jih vstavijo v monolog. To so lahko trenutki dogajanja, omenjeni v zgodbi, ki jih oživijo. Izvajalka_ec predstavi zgodbo tako, da začne z monologom (ki se izvaja v obliki gledališča s slušalkami), nato prekine zvok, da se izvede ustvarjeni prizor, nato pa spet začne zvok in nadaljuje z zgodbo.

TOČKE ZA RAZMISLEK:

- *Razpravljajte o izkušnji predstavljanja zgodbe nekoga drugega.*
- *Kakšne so razlike med zgodbo, ki se izvaja samo kot zvočni zapis, in zgodbo, ki se izvaja kot fizični prizor?*
- *Kako se počutite, ko slišite, da vašo zgodbo predstavljajo druge_i?*

3. Senzorično gledališče (Labirint)

USPOSABLJANJE MLADIH TRENERK_JEV Poglobljeno usposabljanje za vsako vkjučujočo gledališko prakso Načrt delavnic, ki so jih izvajali vsi partnerji	
Naslov vključujoče gledališke prakse	Senzorično gledališče / Labirint čutov
Ime avtorice_ja in organizacije	Milena Stanojević, gledališka režiserka, performerka, pedagoginja FUNDACIJA ZA RAZVOJ KULTURNIH BPOCS
Učni cilji/spretnosti, ki jih je razvijamo prek te gledališke prakse	<ul style="list-style-type: none">● razvija sposobnost dela v skupini;● razvija večjo občutljivost in empatijo do drugih ter do sebe;● Aktivira procese samorefleksije in samospoznavanja;● Razvija močan občutek povezanosti in podpore;● Sprosti ustvarjalni potencial, domišljijo in občutljivost;● Metoda se opira na jezik čutov in omogoča povezovanje večjezičnih in večkulturnih skupin in skupnosti;● Pomaga združevati in spoznavati različne družbene skupine.
Uvod v vključujočo gledališko prakso	<p>Gledališče čutov ali gledališče čutnega labirinta je participativna, potopitvena, interaktivna, čutna izkušnja. Gledališče brez igralke_ca in brez gledalke_ca. V labirintu ni odra, igralc_cev, občinstva ali scenarija v tradicionalnem pomenu besede. Gradijo in ustvarjajo ga umetnice_ki - prebivalke_ci Labirinta, obiskujejo pa ga gledalke_ci - potujoče_i sanjačice_i in protagonistke_i v Labirintu. Obiskovalke_ci niso pasivne_i opazovalke_ci tega, kar so igralke_ci pripravili kot predstavo, temveč aktivno sodelujejo. V vnaprej določenih intervalih drug_a za drugim_o (včasih v manjših skupinah) gredo skozi posebej pripravljeno prostorsko-gledališko postavitev in tam doživijo edinstvena osebna srečanja z umetnicami_ki in/ali intenzivna čutna doživetja - slušna, taktilna, vonjalna, vizualna, okusna.</p> <p>Gledališče kot celota nas ozavešča o tem, kaj se uprizarja, in o tem, kdo smo ali smo bili v trenutku, ko smo bili priča predstavi. V potopitveni vrsti gledališča, kot je gledališče senzoričnega labirinta, notranja in zunanja izkušnja postaneta eno, nihče jima ni priča, pripeljeta vas v izkušnjo tukaj in zdaj, ki jo običajno prikrivajo konvencije občinstva/odrskega prostora ali cikel dejavnosti in pasivnosti. Vi ste občinstvo, medtem ko ste junak_inja zgodbe, in razmišljate, medtem ko ste hkrati aktivni_e.</p>

Senzorično labirintno gledališče vabi k poslušanju notranjega glasu, razvija sposobnost domišljije, ustvarja občutek lastništva, zato ima velik potencial opolnomočenja in ustvarja resnično varen prostor, "resonančni prostor", kjer so podobnosti tega, kar nas dela človeške, bolj prisotne kot vsi družbeni konstrukti, ki nas ločujejo v vsakdanjem življenju. To je potovanje do jedra našega bistva in naša vrnitev v skupnost, ki jo lahko sprejmemo in z njo delimo to izkušnjo.

Poetika prostora, Poetika igre, Poetika zvoka in tišine, Poetika dotika, Poetika čutov - instrumenti gledališča čutov - labirint in v njegovem središču, je umetnost poslušanja. Ko se dotikamo, smo se tudi dotaknile_i. Dotikamo se, da bi slišale_i drugo_ega. Gledamo, da bi slišale_i drugo_ega. Govorimo, da bi slišale_i drugo_ega.

Gledališče čutov/The Sensory theatre/ je ustvaril kolumbijski antropolog in gledališki režiser Enrique Vargas, ki ga je z ustanovitvijo gledališke skupine "Teatro de Los Sentidos" skupaj s skupino umetnic_kov, gledaliških ustvarjalk_cev in raziskovalk_cev, s katerimi je razvil edinstven žanr in gledališki jezik, prenesel v Evropo. "Teatro de Los Sentidos" že skoraj 30 let raziskuje poetiko čutov, razvija izobraževalno platformo, imenovano Tool Box, in te stalne raziskave deli na delavnicah in monografskih tečajih. Tudi na Univerzi v Gironi v Španiji podiplomski program o čutnem jeziku in poetiki igre uvaja študente v proces učenja, raziskovanja in ustvarjanja o igri, spominu telesa, čutnih jezikih in poetični izkušnji.

Del pisma Enriqueja Vargasa udeleženkam_cem njegovega usposabljanja:

"Od leta 1955, ko sem se začel ukvarjati z gledališčem, in od razvoja Teatra de los Sentidos pred 25 leti, je preteklo že veliko vode.

Toda vprašanja ostajajo ista:

Kje je gledališče, ki ga ustvarjamo in zaradi katerega smo me_i same_i? Od kod prihaja? Kako se rodi?

Nismo nič drugega kot vprašanja, ki si jih zastavljamo. Naši skupni interesi izvirajo iz naše skupnosti vprašanj.

Vprašanja so kot artičke: odpreš jih in poskušaš list za listom...

Zato se, med drugimi možnimi temami in prispevki, ukvarjam z razmerjem med spominom telesa, občuteno izkušnjo, pesniško izkušnjo in katarzično izkušnjo. Sprašujemo se o igrah in poetiki čutov. O tem, kaj počnemo. O tem, kar nas žene.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>Kako sta povezana spomin na telo in katarzična izkušnja?</p> <p>V današnjem času je v naši kulturi prisotna težnja po zavračanju poetične izkušnje. Sprejemamo jo kot odmev, ne pa kot izkušnjo kože. Katarza je srečanje s samo_im seboj. Deviška točka, kjer lahko začutimo moč, da začnemo znova od tistega, kar je najbolj prvinsko, od tistega, kar je najbolj bistveno.”</p>
Prejšnji projekti	<p>"POTOVANJE SKOZI ČUTE"</p> <p>Potovanje skozi Čute Dobralaka - delavnica in predstava Labirint, ki jo je vodila Milena Stanojević v okviru projekta "Rodopske pravljice" v organizaciji društva "Discovered Spaces" iz Bolgarije in francoskega potujočega društva gledališka skupina "Theatre of the Roads", ki je del umetniškega programa Plovdiv - Evropska prestolnica kulture 2019. https://rhodopesfairytale2019.discovered-spaces.org/en/homepage-en/</p> <p>Fotografije SensoryMinda - Potovanje skozi Čute. Senzorično gledališče pravljica</p> <p>Poleg albuma je pisala o svojih telesnih in čustvenih izkušnjah na delavnici, predstavi v čutnem labirintu in samem projektu: "Potovanje skozi Čute" je bila intenzivna delavnica in edinstveno čutno gledališče - labirintno potovanje, ki ga je poleti 2018 vodila gledališka režiserka in performerka Milena Stanojević v vasi in gozdu Dobralak, obdani z mistično lepoto gorovja Rodope v Bolgariji. Milena Stanojević je skupaj z udeleženkami_ci - umetnicami_ki, iskalkami_ci čudežev in pripovedovalkami_ci zgodb iz vse Bolgarije in Francije, ki so bile_i vse_i prvič vključene_i v takšen proces - kot alkimistka v nekaj dneh celotno vas spremenila v oder. Zgodbe so se pripovedovale s pomočjo čutil, pri čemer so se prepletali lokalni spomini igralk_cev in vaščank_ov - večino časa mimo besed, z uporabo vizualnega jezika avtentičnega okolja kraja ter jezika simbolov, glasbe, vonjav, okusov in zvokov.</p> <p>Podjetje SensoryMind je bilo povabljen, da spremlja projekt s kamero, da sodeluje pri delu delavnice in da se odpravi na prilagojeno senzorično potovanje, ki so ga druge_i pripravile_i v obliki dveh labirintov po vsej vasi. SensoryMind ni prvič občutil transformativne in čarobne moči Rodopov, ampak prvič tokratnega labirinta. V tistih trenutkih, ki so jo ganili do solz, se je počutila, kot da bi se sprostila, nato smejala in igrala, nato kričala, nato</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

skrbelaza ... ne le akterje ampak življenje samo.
SensoryMind je bila priča nekaterim malim čudežem, ki so se zgodili na poti in celo zunaj delovnega procesa, na primer v pogovorih z vaščani, kjer je dobila nepričakovane odgovore na vprašanja in izzive iz svojega osebnega življenja. Navsezadnje se lepota tega formata senzoričnega gledališča razkrije v polnosti, ko se v tvojem dojetanju resničnost, Labirint, umetnost, domišljija in mistično združijo na presenetljive in poetične načine."

"V ISKANJU POVEZOVALNIH NITI

Projekt Fundacije SPACES s podporo programa Kultura 2020 občine Sofija. Delavnice in ustvarjanje predstave Labirint, ki so jih vodile Milena Stanojević, Anna Valčeva in Simona Georieva.

[V iskanju povezovalnih niti - Priprava](#)

Končna predstavitev projekta naj bi potekala 28. novembra. Dan pred tem so bila uvedeni strogi protiepidemični ukrepi in dogodek je bil odpovedan. V videoposnetku je prikazana edina vaja na odru.

Vsi mi, tri_je umetnice_ki in skupina otrok, starih od 9 do 14 let, različnih narodnosti, ki so ob različnih časih prispele_i z različnih koncev sveta, smo se ob istem času znašle_i na istem mestu na tej vaji.

Dva meseca smo bile_i raziskovalke_ci in iskalke_ci nevidnih niti, ki nas povezujejo.

Pri iskanju smo uporabile_i sredstva gledališča čutov, kina in igre. Našli smo veliko skupnega - čustva, spomine, izkušnje, želje ... Ne glede na starost, spol, etnično pripadnost ali narodnost imamo vsi zgodbe in trenutke v življenju, ki nas vidno in pogosto nevidno povezujejo.

<https://youtu.be/p7MCSIIAyw0>

V iskanju povezovalnih niti: [Imena](#)

To sem jaz. V mojem imenu so skriti moji spomini, dosežki, lastnosti, sanje, ljubljene osebe

Enostavna in zabavna igra, ki jo lahko igrate tudi vi. V navpično črto napišite svoje ime. Pri vsaki črki napišite besedo, ki se začne z njo. Beseda je lahko vse, kar vam je trenutno pomembno - nekaj, za kar si prizadevate, povezava s krajem in izkušnjo, lastnost, ki vas opredeljuje.... Zabavajte se!

<https://youtu.be/vng-9CMAEPE>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Število delavnic, ki jih boste izvedle_i in čas	Posamezna delavnica lahko traja od 60 do 90 minut. Predlagane so 90-minutne delavnice. Minimum 6 delavnic.
Razlogi za izključitev ta praksa lahko se lahko uporablja za premagovanje / nasprotovanje	<ul style="list-style-type: none">● etnično ozadje● nizki dohodki● državljanstvo● socialno ozadje● drugi
Podroben načrt delavnice	<p>Kako strokovnjak_inja predvideva izvajanje metode s predlagano razporeditvijo aktivnosti med različne delavnice?</p> <p>Metoda se izvaja osebno v sodelovanju z udeleženkami_ci in v fizičnem prostoru. Prostor mora nuditi mirno ozadje, biti varen in dovolj velik za udobno delo vseh. Prostor mora omogočati izvajanje različnih vaj za celotno skupino naenkrat, da se lahko premikajo vse_i hkrati z različnimi gibi telesa, delajte v parih, skupinah in z zaprtimi očmi. Skupaj s skupino poskrbite za vizualno in fizično 'čistočo' prostora. Skupaj določite prostor za osebne stvari, ki jih med delavnicami ne potrebujete in drug prostor za materiale, ki jih boste uporabljali med aktivnostmi ter jih kot takšna hranite med celotno delavnico, kar je vaše skupinsko pravilo ali dogovor. S pogovorom s skupino usmerite njihovo pozornost na prostor, ki ga boste med tem učnim procesom skupaj ustvarjalno, osebno in skupinsko gradile_i, na prostor med vsemi vami. Skupaj sklenite splošne dogovore, ki bodo veljali za vašo skupino in vaš skupni proces dela v varnem prostoru. Skupaj jih napišite na papir in jih postavite na dostopno in vidno mesto. Tukaj je nekaj dogovorov naše skupine: nobena ideja ni slaba; zabavajte se; neuspehi so dobrodošli, neuspešni bodimo z veseljem; poslušajte drug_a drugega_o; spoštujte svoje meje in meje drugih; spodbujajte drug_a drugega_o; kar se deli, ostane - kar se naučimo, odide ...</p> <p>Delavnica 1: Spoznavanje in seznanjanje z metodo</p> <p>Specifični učni cilji delavnice: Uvod v osnovna orodja senzoričnega gledališča - igre in poetike igre</p>

Aktivnosti:

1. Vzajemni sporazumi v skupini

Delavnico začnite z oblikovanjem medsebojnih skupinskih dogovorov glede prostora, v katerem boste delale_i, procesa, ki ga boste delile_i, načina sodelovanja in prostora med vami, ki ga boste gradile_i in izpolnjevale_i skupaj z zaupanjem, ustvarjalnostjo, medsebojnim spoštovanjem, občutljivostjo, radovednostjo in igrivostjo.

2. Človeški spektrogram

To je uvodna vaja, ki udeleženkam_cem pomaga, da se spoznajo med seboj, da sodelujejo z besedami in telesi.

Na tla položite dolg trak. Ta naj bo dovolj dolg, da se lahko nanj raztegne vsa prisotna skupina. Za večje skupine torej uporabite daljši trak ali več prostora okoli traku. Za manjše skupine je lahko trak kratek od 3 do 5 metrov. Vse prosite, naj vstanejo in se zberejo okoli traku. Razložite, da je trak kontinuum med dvema odgovoroma na vprašanja, ki bodo zastavljena. Vprašanja lahko oblikujete v obliki "strinjam se/ne strinjam se", "da/ne", "max/min" ...

- Nato začnite s preprostim in zabavnim vprašanjem, s katerim predstavite metodo (npr. obožujem čokolado - pojdite na levi skrajni konec traku, če res ne marate čokolade, pojdite na drugi konec, če obožujete, nato pa se vse_i ostale_i razporedijo po traku, odvisno od tega, koliko imajo/ne imajo rade_i čokolado.)

- Sprehodite se po traku gor in dol ter od udeleženk_cev pridobite vzorčne odgovore o tem, zakaj so se na traku postavile_i tako, kot so se. Običajno je dobro vzorčiti z obeh koncev in nekje na sredini. Če se želi oseba ob poslušanju odgovorov drugih udeleženk_cev premakniti, jo spodbudite, da to stori. Pri tem gre za ustvarjanje pomena in ne za absolutno merjenje mnenj ljudi.

- Nato preidite na "resna" vprašanja.

- Ko postavljate vprašanja, udeleženke_ce spodbudite, da opazijo, kdo je kje na črti - to pomaga ljudem najti skupne stvari ali najti različne poglede na različne teme.

- Glede na čas uporabite od 7 do 15 vprašanj.

Tukaj je nekaj naših vprašanj: Imam brata ali sestro; razumem več kot en

jezik; imam vzdevek; rad_a zgodaj vstajam; imam hišnega ljubljence;
vedno vem, kaj hočem; včasih jokam, ko gledam film ...

3. Ime in gibanje

S skupino naredite krog, vse_i stojite. razdalja med vami naj bo vsaj za eno roko. Drug_a za drugim_o morajo glasno povedati svoje ime in s celotnim telesom narediti gib, ki opisuje, kaj radi_e počnejo. Skupina ponavlja njegovo_njeno ime skupaj z njegovim_njenim gibom. Nato nadaljuje naslednji_a in skupina mu_ji sledi ter ponavlja, dokler vsi_e ne povedo svojega imena in z gibom delijo, kaj radi_e počnejo.

4. Računanje do 20

Sedite skupaj ali stojte v krogu. Skupina naj šteje do dvajset, pri čemer ena oseba naenkrat pove eno številko. Vsak_a lahko začne šteti. Nato druga oseba pove naslednjo številko - če pa po naključju dve ali več oseb govori hkrati, je treba štetje začeti znova. Do dvajset je mogoče priti, če so vsi_e res osredotočeni_e in se poskušajo povezati ter poslušati drug_a drugega_o onkraj besed - poskusite biti mirni_e, dihanje in uživajte.

DELAVNICA 2:

Specifični učni cilji delavnice: Uvod v osnovna orodja senzoričnega gledališča in poetike igre

Aktivnosti:

1. Zip, Zap, Boing

Vse_i udeleženci stojijo v krogu, medtem ko se signali "Zip", "Zap" in "Boing" prenašajo od ene_ga do druge_ga. Moderator_ka postopoma uvaja pravila.

Pravilo 1: Zip! ima naravno težnjo, da gre k naslednji osebi na vaši desni (v nasprotni smeri urinega kazalca). Vse_i naj glasno zakličejo "Zip!" in pri tem ploskajo z rokami, kot da bi želele_i "Zip!" prenesti na naslednjo osebo, ki stoji desno. Signal "Zip!" je treba poslati čim hitreje in čim bolj jasno, ne da bi se kdo prekrižal_a ali predvideval_a. "Zip!" gre skozi celotno skupino v krogu.

Pravilo 2: Zap! ima naravno težnjo, da gre k naslednji osebi na vaši levi.

Vsakdo mora zakričati "Zap!". glasno, ko ploskajo z rokami, kot da bi "Zap!" predale_i naslednji osebi na levi. "Zap!" signal je treba poslati čim hitreje in čim bolj jasno, ne da bi se kdo prekrižal_a ali predvideval_a. "Zap!" gre skozi celotno skupino v krogu.

Pravilo 3: Signala "Zip!" in "Zap!" lahko zavrnete tako, da dvignete obe roki, kot da bi opisale_i namišljeno blokado, medtem ko ste obrnjene_i proti osebi, ki vam pošilja signal. Glasovni ukaz "Boeing!" gre z roko v roki z gesto. Nato se "Zip!" ali "Zap!" vrne v nasprotni smeri, pri čemer se ohranita prvi dve pravili.

Pravilo 4: Ko nekdo naredi "napako", gre na sredino kroga in odigra prizor umiranja, skupina skupaj zakriči - Reborn! in vaja se nadaljuje z njeno_govo vrnitvijo v krog in posredovanjem "Zipa" ali "Zapa" naprej.

Ko igralke_ci obvladajo pravila igre, izberejo besedo, ki jo bodo uporabile_i v vsakem trenutku igre.

2. Spremeni mesto, če si....

Naredite velik krog stolov in med njimi pustite določeno razdaljo. Število stolov v krogu mora biti za enega manjše od števila udeleženk_cev v igri. Igra nam omogoča, da se še globlje povežemo s seboj in z drugimi. Vse povabite, naj se usedejo, vi pa se postavite stoje v sredino kroga in prvi delite nekaj o sebi. Tista_i, ki stoji v sredini kroga, mora izreči izjavo, ki je resnična in se nanaša na njeno_govo življenje, njena_gova čustva, želje, na primer bo rekel_la "Spremeni naj mesto, kdor je kdaj plaval_a v Tihem oceanu!" ali "Zamenjajte mesto, če ste se kdaj počutili_e negotovo" ... Če je to nekaj, kar so drugi že počeli_e ali čutili_e, bodo zamenjali_e mesto. Tudi tisti_e, ki je bil_a v sredini, poskuša najti stol zase in se usesti, medtem ko se drugi_e premikajo. Tisti_e, ki tega niso storili_e in se ne povezujejo s podano izjavo, ostanejo na svojem mestu, ne spremenijo stola. Oseba, ki ni našla stola in ni mogla sedeti, ostane na sredini in igra se nadaljuje, saj zdaj pove nekaj o sebi.

3. Deset stvari

Naredite tri ali štiri skupine, odvisno od števila udeleženk_cev. V skupini morajo biti najmanj trije udeleženke_ci. Lahko jih prosite, naj naredijo skupino ljudi, katerih ime se začne z isto črko in/ali sosednjimi črkami, in tako boste ustvarile_i več skupin. Razmislite o kakšnem zanimivem načinu,

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

kako bi lahko ustvarile_i skupine. Vsaka skupina mora najti deset stvari, ki jih vsi_e člani_ce skupine radi_e počnejo; vidijo; okušajo; vonjajo; slišijo; govorijo; pijejo; igrajo; kuhajo; dajejo. Ko sta obe skupini pripravljene, jih delita druga z drugo, ena za drugo. Delitev skupine se začne s predstavitvijo imen vseh članic_ov skupine in nato desetih stvari, ki jih povezujejo in delijo. Dajte jim svobodo, da izberejo način, kako bodo to deljenje izvedle_i z drugimi, da izberejo odprski izraz tega deljenja.

4. Štetje do 20

Srečanje zaključite z vajo iz prejšnjega srečanja - Štetje do 20. Pravila in smernice ostajajo enake.

DELAVNICA 3:

Specifični učni cilji delavnice: Umetnost poslušanja - študija poetike dotika in poetike prostora

Aktivnosti:

1. Poiščite osebo, ki je poleg vas

Skupina stoji v krogu z zaprtimi očmi in se drži za roke. Vsakdo z dotikom pregleda dlan, ki jo drži na levi in desni strani. Te dlani si poskušamo zapomniti. Skupina ostane v krogu in izpusti tiste, ki so poleg njih. Moderator_ka premakne udeležence_ce na različne točke v prostoru, vendar jih še vedno pusti relativno blizu drug_a drugemu_i. V tišini z zaprtimi očmi, samo z dotikom, vsak_a začne iskati tisto_ega, ki je bil_a na njegovi levi in desni strani. Ko najdejo obe roki in sta oba_e prepričana_i, da iščeta drug_a drugega_o, potem se še naprej gibljejo skupaj in se držijo za roke. Najbolje je, če zaključimo z istim krogom in istimi položaji v krogu. Odpremo oči.

2. Nepričakovan sprehod

Ustvarite pare iz skupine. Naj izberejo, kdo bo prvi_a v paru zaprl_a oči. Tisti_a ki zapre oči, stoji s hrbtom obrnjen_a proti tistemu_i, ki bo imel_a oči odprte. Razdalja med njima je na dolžini roke.

Pravilo 1: Ko začutite partnerjev_kin dotik na hrbtu, se premaknete naprej.

Pravilo 2: Ko ne začutite dotika, prenehajte.

Pravilo 3: Ko začutite dotik na levi rami, se obrnite levo.

Pravilo 4: Ko začutite dotik na desni rami, se obrnite v desno.

Ko udeleženci_ke osvojijo pravila vaje, se v parih sami_e odločijo, kako se bodo gibal_i_e po pravilih. Vsi pari se premikajo istočasno in pri tem uporabljajo celoten prostor. Pri tem ne skrbimo le za osebo pred nami, za lepoto in varnost njene_gove nepričakovane hoje, temveč tudi za druge, za celotno skupino. Naša pozornost se razširi.

Opombe za moderatorje_ke skupine: Vaja nam pomaga razviti sposobnost slišati z dotikom in razviti zaupanje med nami. Da znamo skrbeti drug_a za drugega_o, da razvijamo spretnost in zavedanje, da se oba_e gibljeva v prostoru kot eno telo in se kot taka_i srečujeva z drugimi telesi, predmeti ali ovirami, tako v tem konkretnem prostoru kot v Labirintu.

3. Dotikamo se, da bi poslušali_e, da bi slišali_e

Ustvarite dve skupini z enakim številom udeleženk_cev. Ena od skupin ima zaprte oči. Člani_ce te skupine sedijo na stoli. Umirjeno dihajo in poskušajo posamično v sebi slišati vprašanje, ki se jim poraja, in odgovor, ki ga iščejo. V mislih naj ostanejo pri tem vprašanju. Naj ga oblikujejo tako, da odgovor ne more biti neposreden da ali ne. Druga skupina z odprtimi očmi stoji in pozorno opazuje ter "posluša", kaj se dogaja z vsakim_o članom_ico sedeče skupine. Svojega_o partnerja_ico ne izbiramo, temveč se povežemo z osebo glede na njeno vprašanje. In ko začutimo povezavo s tem vprašanjem, pristopimo k temu_ej članu_ici in ga_jo z zaprtimi očmi odpeljemo na "potovanje" po prostoru. Poskusite ne voditi, ne manipulirati, poskusite ves čas poslušati. Čez nekaj časa se skupine zamenjajo in igra se spet začne vrteti.

Opombe za moderatorje_ke skupine: Vprašanja ostanejo le v glavah tistih, ki jih oblikujejo, ne da bi jih izrekli_e na glas in jih delili_e. Odgovor boste morda našli_e na "potovanju". Potujejo v tišini (brez besed).

Potrebna oprema in materiali: prazen prostor (dvorana ali oder), stoli in po možnosti preveze za oči.

DELAVNICA 4:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Specifični učni cilji delavnice: Uvod v osnovna orodja čutnega gledališča: tišina in beseda ter umetnost priklica.

Aktivnosti:

1. Različna stališča

Skupina se počasi in svobodno giblje v prostoru, vsak_a zase, vendar osredotočeno na celotno skupino. Prisluhnite sebi in hkrati bodite pozorni_e na druge. Skupina brez besed in znakov, na podlagi osebnega impulza, iz vseh teles skupaj v prostoru ustvari krog, črto ali točko. Ob medsebojnem poslušanju skupina ustvarja dane elemente in njihovo zaporedje.

2. Kaj nas povezuje - tišina in beseda

Ustvarite pare iz skupine. Naj si izberejo svoj osebni prostor in se usedejo drug_a nasproti druge_ga na stole. Vsi pari delujejo istočasno. Naj izberejo, kdo bo prvi_a v paru zaprl_a oči. Tisti_a, ki bo prvi_a z zaprtimi očmi, bo poslušalec_ka. Tisti_a, ki bo prvi_a z odprtimi očmi, bo oseba, ki bo govorila. To bo kot monolog, brez vprašanj in odgovorov. Govorimo, da bi predstavili sebe, to, kar smo danes, to, kar smo zdaj, v tem trenutku. Za osebo, ki posluša: ne poslušajte le besed, ampak tudi tišino med njimi, poskusite se poglobiti v tišino tiste_ga, ki deli zgodbo, kaj vam ta tišina pove. Za osebo, ki govori: zavedajte se tišine na začetku in tišine na koncu. Čez nekaj časa partnerja_ki zamenjata vlogi in igra se nadaljuje. Dajte jim čas, da si v parih izmenjajo povratne informacije. Kaj sem slišal_a v tišini, kako sem se počutil_a kot poslušalec_ka in govorec_ka?

Opombe za moderatorje_ke skupine: Če se udeležence_ci med seboj dobro poznajo, jim lahko izberete in podate teme za monolog, teme, ki jih bodo vodile v govorjenje, ki bi jim pomagale, da se predstavijo drugim. - kdo so danes, kdo so zdaj, v tem trenutku. Prav tako se lahko svobodno odločite in jim dovolite ter zaupate, da sami izberejo temo, če je le ta osebna.

3. Poetična izkušnja - vzbujanje poetike

Ustvarite pare iz skupine. Naj si izberejo svoj osebni prostor in se usedejo drug_a nasproti druge_ga na stole. Vsi pari delujejo istočasno. Naj izberejo, kdo bo prvi_a v paru pokazal_a predmet in kdo bo drugi_a. Najprej nekaj časa samo sedimo v tišini in vsrkavamo prisotnost drug_a druge_ga. Nato oseba, ki ima predmet, izbere način, na katerega bo predmet pokazala drugi osebi -

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

bodisi tako, da ga preprosto pokaže, brez besed, ali pa nežno vodi taktilno raziskovanje predmeta - spet brez besed. Razmislite o začetku, kako se predmet pojavi, in tudi o koncu. Ne hitite, vzemite si čas, bodite radovedni_e. Oseba, ki ji je predmet predstavljen, mora napisati kratko zgodbo ali pesem, navdihnjeno s tem, kar je občutila ob tem predmetu. Pišite v tišini, nato pa zamenjajte vloge. Ko imata oba_e napisano zgodbo ali pesem, drug_a drugemu_i preberite, kar sta napisala_i, in si izmenjajte_a zgodbo o svojem posebnem predmetu - kaj je za vas posebnega, zakaj. Napisane zgodbe lahko podarite osebi, ki je lastnica predmeta, ki je navdihnil.

Opombe za moderatorje_ke skupine: Prosimo jih, da si pred delavnico najdejo nekaj časa in pomislijo na posebne predmete v svojem življenju. Tiste osebne predmete, ki jih povezujejo z osebo, krajem, dogodkom ali so zanje pomembni iz posebnega razloga. Udeleženke_ce prosite, naj izberejo enega od njih, poseben predmet, in ga prinesejo na delavnico. Izbira predmeta je priprava na prihodnje delo.

Če se jim zdi ta naloga težka, se lahko izbire predmeta lotijo z vnaprej določenim vprašanjem, saj je pomembno vprašanje, kaj lahko pred nami razkrije svet sinhronosti in presenetljivih naključij pomenov. Najprej je torej potrebna radovednost in igra.

Potrebna oprema in materiali: udeleženke_ci morajo s seboj prinesiti osebni predmet, ki jim je pomemben; papir in svinčnik.

Delavnica 5:

Specifični učni cilji delavnice: Umetnost poslušanja - preučevanje poetike zvoka in poetike predmeta - ustvarjanje kratkih poetičnih izkušenj v majhnih skupinah ali v parih.

Aktivnosti:

Poiščite osebo, ki je poleg vas.

Skupina stoji v krogu z zaprtimi očmi. Vsak_a začne izdajati svoj najljubši zvok (onomatopoetski zvok), nato pa to počnejo posamezno, ena_den za drugo_im. Poskušamo si zapomniti zvoke, ki so na naši levi in desni strani, ki so nam najbližje. V tišini moderator_ka premakne udeleženke_ce na različne točke v prostoru, vendar jih še vedno pusti relativno blizu drug_a drugemu_i. Z zaprtimi očmi vsak_a samo z zvokom začne "iskati" tisto_ega,

ki je bil na njeni_govi levi in desni strani. Ko se najdejo in so prepričani, da so našle_l drug_a drugega_o, se še naprej premikajo skupaj, pri tem pa se držijo za roke in še naprej proizvajajo zvoke. V idealnem primeru zaključimo z istim krogom in v istih položajih v krogu. Odpremo oči.

2. Ustvarjamo zvoke, da bi se poslušali_e

Ustvarite pare iz skupine. Naj izberejo, kdo bo prvi v paru zaprl_a oči. Tisti_a, ki je prvi_a z zaprtimi očmi, sledi zvoku svojega partnerja_ke. Zvok je enak, kot ga je v prejšnji igri izbral_a in uporabil vsak_a udeleženec_ka. Začne se potovanje po prostoru z zaprtimi očmi, pri čemer sledite zvoku svoje_ga partnerke_ja. Če zvoka ne slišite, se ustavite. Vsi pari se premikajo istočasno. Tisti_a ki sledi temu zvoku, poskuša ves čas poslušati svojega_o partnerja_ko, saj to potovanje ustvarjate skupaj. Odprite svoja čutila za druge, poslušajte zvoke drugih in poskušajte ustvariti skupno zvočno pokrajino, ne da bi zapustili_e partnerja_ko. Čez nekaj časa partnerji_ke zamenjajo vloge in igra se začne znova.

2. Poetika predmeta

Udeleženci_ke morajo s seboj prinesiti osebni predmet, ki jim veliko pomeni. Predmete postavimo v prostor in vse udeležene povabimo, da se sprehodijo po tej edinstveni razstavi, ki jim daje neverjetno priložnost, da vzamejo predmet, ki jih "kliče". Ko vsaka oseba v skupini dobi nov predmet, je njihova naloga, da individualno ustvarijo čutno izkušnjo, ki jo navdihuje predmet, ki so ga vzeli_e. Njegova oblika, vonj, barva, material so lahko projekcija izkušnje/potovanja, način, kako se bomo dotaknili_e druge_ga in tako naprej. Pri ustvarjanju te izkušnje moramo vključiti vsaj tri čute, po možnosti vseh pet. Ko je čutna izkušnja ustvarjena, jo individualno delimo s tistim_o, čigar predmet nas je navdihnil. Deljenje poteka hkrati z več pari. Vsak_a ustvari doživetje, ga fizično ustvari za nekoga drugega_o in doživi doživetje, ustvarjeno zanj_o, prek njegovega_nega predmeta.

Opombe za moderatorje_ke skupine: Skupini postopoma predstavite igro. Dajte jim čas, da se poglobijo v vsako od stopenj igre. Presenetite jih, izzovite njihovo radovednost in jim dajte dovolj časa, da ob vaši podpori presenetijo sami_e sebe.

Skupina ni razdeljena na dva dela, vsi so skupaj in hkrati postavijo svoje predmete v prostor, nato vsak_a zase, vendar skupaj hkrati, vzamejo en predmet (ne svojega, temveč tujega).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Potrebna oprema in materiali: Udeleženci_ke morajo s seboj prinesiti osebni predmet, ki jim je pomemben.

DELAVNICA 6:

Specifični učni cilji delavnice: Ustvarjanje predstavitve čutnega labirinta v dveh skupinah. Izkušanje procesa dela v skupini v določenem časovnem okviru, pridobivanje jasnega občutka izkušnje v čutnem labirintu in zaupanja, ki se ustvari z doseganjem rezultatov za določen čas.

Opombe za vodjo delavnice: Trajanje te delavnice je odvisno od števila udeležencev, **od 90 do 180 minut.**

Potrebna oprema, prostor in materiali: dva delovna prostora (po možnosti znotraj in zunaj), šali, čutom prijazni predmeti (zvončki, vonjave, vrvi, pernati predmeti, osebni predmeti itd.).

Activities:

Aktivnosti:

1. In zdaj poznate čutila

Udeleženske_ci se postavijo v krog in stojijo. Na sredino kroga se postavi predmet. Vsi se osredotočijo na predmet. Moderator_ka delavnice odšteje od 3 do 1. Ko je dosežena številka 1, vse_i udeleženske_ci gledajo neposredno v nekoga, ki stoji v krogu. Če ta nekdo gleda nazaj, je to par. Ponavljajte, dokler se vsa skupina ne razdeli v pare.

1. V vsakem paru se udeleženske_ci odločijo, kdo je "1" in kdo "2". Ko so odločeni vsi pari, imamo ekipo 1 in ekipo 2.

2. Vsaka ekipa določi svojo osebo, ki ji bo prinesla srečo. Oba "srečneža_nici" sodelujeta pri metanju kovanca, ki bo določil (ne)zmagovalni položaj: sama_i se odločita, ali jima 2 naslova predstave določi moderator_ka ali druga ekipa. Na podlagi svojih preferenc in brez vmešavanja preostalih članic__ov ekipe, predstavnic_ik ekipe, ki dobi prednost po metanju kovanca, za predstavo uporabi izbrani naslov, druga ekipa pa preostalega.

3. Z naslovom predstave, bodo zdaj "ekipni_e srečneži_ce" ponovno sodelovali_e pri dodeljevanju prostorov za nastopanje (notranji/odprti

prostori), po enakem principu kot prej. Kdor zmagaja, odloči, kateri prostor želi ekipa.

4. Še zadnji met kovanca "ekipnih srečnežev_ic" bo omogočil v naprej dogovorjeni zmagovalni strani kovanca, da se srečnež_ica lahko odloči, ali bo ostal_a v svoji ekipi ali jo bo zamenjal_a.

5. Zdaj imamo dve ekipi, dva prostora za predstave in dva naslova za predstave. Naloga je ustvariti dve predstavi, v katerih bo vsaka ekipa izmenično kot nastopajoča in kot občinstvo (spect-actors). Vsako predstavo naj bi gled-igralci_ke doživeli_e individualno z zavezanimi očmi, individualna izkušnja naj ne bi trajala manj kot 7 in ne več kot 12 minut, čas za pripravo pa je 45 minut.

6. Moderator_ka bo za vsako ekipo izbral_a vodjo z nalogo, da vodi delovni proces svoje skupine, zagotavlja napredek in spremlja čas. Vodja lahko moderatorja_ko neposredno zaprosi za kakršnokoli podporo.

7. Priporočena metodologija je:

- 10 minut za individualno raziskovanje prostora, pri čemer naj naslov predstave navdihne nekaj idej.
- 10 minut za razmislek o tem, kaj bi želele_i doživeti z zavezanimi očmi, če bi bile_i na mestu občinstva.
- 10 minut za razmislek o tem, kaj bi želele_i ponuditi občinstvu z zavezanimi očmi kot izkušnjo, ki bi se nanašala na njihova čutila in bi jo navdihnil naslov.
- 10 minut za zbiranje ekipe in pogovor o občinstvu, kdo so in kaj vemo o njih.
- 15 minut za individualno izražanje idej, njihovo povezovanje v podobne ideje (če obstajajo) ali odločitev, da iz posamezne ideje ustvarite trenutek.
- 10 minut za določitev poti, po kateri ena ideja sledi drugi.
- 15 minut, da vse skupaj preizkusite in prilagodite.

Ko sta skupini pripravljena, gresta skozi labirint druge skupine.

Opombe za moderatorja_ko delavnice: naj le moderira in sprejema odločitve na podlagi časa, ki je na voljo za nalogo. V nobeni fazi ne sme prevzeti celotne odgovornosti za proces, "prevzeti vodenja" ali "služiti" skupini. Poskrbeti mora, da se sliši glas vseh (tudi njen_gov) in da se ves

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>čas ne sliši glas nikogar.</p> <p>Pazite na čas, ki ga imate na voljo. Dogovorite se za ustrezen rok, da boste lahko ob koncu delavnice opravile_i skupinski pogovor in izmenjale_i povratne informacije vseh udeleženk_cev v obeh skupinah.</p>
<p>Bibliografij a - povezave, knjige, članki, gradiva itd., povezani s prakso.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sensory and immersive theater practices in digital context - Inner Theater Company • Handbook for trainers "Back to our senses" - Labyrintheme project • Handbook for trainees "It`s All About Games" - Labyrintheme project • Context Oriented Theatre - Iwan Brioc • TEDxSofia - The world is full of magical things, Milena Stanojevic talk about Sensory labyrinth theater • Teatro de Los Sentidos (Španija) • Theatr Cynefin (Wales, VB) • Sensorium (Slovenija) • Inner Theater Company (Bulgarija) fb Inner Theater Company • Sensory theatre Sofia (Bulgarija) • Homo Ludens: A Study of the Play Element in Culture - Johan Huizinga • Gaston Bachelard The Poetics of Space • Games for actors and non actors - Augusto Boal

4. Snovalno gledališče

<p>USPOSABLJANJE MLADIH TRENERK_JEV Poglobljeno usposabljanje za vsako vključujočo gledališko prakso Načrt delavnic, ki so jih izvajali vsi partnerji</p>	
<p>Naslov vključujoče gledališke prakse</p>	<p>Uvod v inkluzivno gledališko prakso ustvarjanja po metodi gledališke skupine Mess Up The Mess</p>
<p>Ime avtorice_ja in organizacije</p>	<p>Sarah Jones, umetniška vodja gledališke skupine Mess Up the Mess</p>

<p>Uvod v vključujočo gledališko prakso</p>	<p><i>Gledališka skupina Mess Up The Mess</i> <i>Negovanje domišljije,</i> <i>drzna predstava,</i> <i>ki spreminja</i> <i>življenja.</i></p> <p>Misija</p> <ol style="list-style-type: none">1) Mladi_e so vedno gonilna sila naših projektov: njihove ideje, besede in čustva spodbujajo naše dejavnosti in so srce vseh naših produkcij.2) Naše dramske delavnice so varen prostor, kjer se lahko vsi_e mladi_e soočijo s svojimi strahovi in pokažejo svoj potencial.3) Sodelujemo z valižanskimi in mednarodnimi umetnicami_ki ter mlade prek drznih projektov povezujemo z navdihujočimi mentoricami_ji.4) Delamo v valižanščini in angleščini - pogosto v obeh hkrati - in se odzivamo na jezikovne kulture naših udeležencev_k ter jih predstavljamo.5) Mladim in strokovnjakinjam_om zagotavljamo znanja in spretnosti ter usposabljanje: prilagojene poti osebnega razvoja.6) Zavzemamo se za enakost in vključenost; naše delo je izziv, ki odraža in povezuje različne skupnosti ter spodbuja pomembne pogovore. <p>Snovalno gledališče je postopek, v katerem skupina ljudi sodeluje pri ustvarjanju izvirnega gledališkega dela, ki temelji na njihovih interesih, idejah in razmišljanjih brez vnaprej pripravljenega scenarija, ki ga pred začetkom vaj pripravi avtor_ica. To je vključujoče, saj daje priložnost, da je vsak_a član_ica skupine slišan_a in zastopan_a v predstavi, kar na koncu poveča odgovornost za nastalo gledališče. Ustvariti ga je mogoče na veliko različnih načinov, vendar deluje z uporabo iger, vaj, izhodišč, improvizacij in pisnih nalog, ki jim sledi izpopolnjevanje in oblikovanje ustvarjenega materiala. Organizacija Mess Up The Mess je zavezana snovalnemu gledališču in novemu pisanju, saj udeleženkam_cem omogoča, da se izrazijo in so slišane_i s strani drugih udeleženk_cev in občinstva. Delo na snovalni način zagotavlja, da ustvarjamo dela, ki resnično odražajo življenje mladih, ki jim služimo, in občinstvu omogoča, da doživi in slavi glasove mladih.</p>
---	--

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

<p>Učni cilji/spretnosti, ki jih je treba razviti s to gledališko prakso:</p>	<p>Verjamemo, da ta proces vodi k večji samozavesti, večjemu občutku lastne vrednosti, močnejšemu samoizražanju in komunikacijskim spretnostim, boljšim sposobnostim timskega dela in občutku pripadnosti. Na koncu proces oblikovanja spodbuja vključevanje, saj lahko opolnomoči vse udeležene, krepi glasove in ustvarja varen prostor, v katerem ima vsakdo svoj glas in je slišan_a.</p>
<p>Za katere vrste izključenosti se ta praksa lahko uporablja: Za premagovanje / nasprotovanje</p>	<ul style="list-style-type: none">● etnično poreklo - krepitev moči in večji občutek pripadnosti, ozaveščanje občinstva o težavah, s katerimi se soočajo ljudje.● nizki dohodki - s povečanjem spretnosti, samozavesti in prepričanjem vase lahko spremenijo življenje.● narodnost - omogočiti skupinam, da izrazijo sebe in svoja prepričanja ter da jih družba prepozna.● socialno okolje - krepitev spretnosti, samozavesti in prepričanja vase, ki vodijo v večjo pripadnost in oblikovanju želja.● drugo - LGBTQIA+ lahko z ustvarjanjem prostora delijo in raziskujejo identiteto, krepitev samozavesti, boljše izražanje in iskanje občutka pripadnosti.
<p>Podroben načrt delavnice</p>	<p>DELAVNICA 1: <u>Gradniki za ustvarjanje kratkih predstav</u></p> <p>Bistvena spoznanja za izvedbo: Sodelovanje v skupini.</p> <p>Specifični učni cilji delavnice:</p> <ul style="list-style-type: none">● Razvijanje sodelovanja● Predstavitev izrazov, ki se uporabljajo za opis različnih tehnik ustvarjanja prizorov. <p>Aktivnosti:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Igra štetja 1, 2, 3: pari štejejo izmenjajoče do 3. Vsako številko sčasoma zamenjajte s telesnim gibom in zvokom, povezanim s temo. Pari se povežejo z drugim parom in ustvarijo prizor z uporabo vseh zvokov in dejanj obeh parov.2. Z igro udeleženke_ce seznanite z naslednjimi konvencijami: dialog, monolog, pripoved, zborovski govor, retrospektiva, zamrznjena slika, neživi predmet, ki oživi. Razpravi sledi igra, pri kateri se udeleženke_ci premikajo po prostoru in se na poziv brez razmišljanja razvrstijo v skupine. Nato aktivno improvizirajo z uporabo zgornjih konvencij.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Npr. moderator_ka reče: "Razdelite se v skupine in pripravite dialog ali pripoved o tem, kaj počne vaš_a partner_ka".

Sprva jih lahko prosite, naj se povežejo v par in jim razložite, kaj je duolog. Dajte jim podlago za improvizacijo duologa, nato pa "akcija". Nato lahko prostor improvizacije pripovedovanja prepustite njim samim z monologom, nato pa s skupino 4 in pripovedovanjem. V bistvu gre za vajo, s katero se prepričate, da skupina razume te konvencije.

Na spletu lahko to storite s pomočjo t.i. "break out rooms".

3. Vsaka skupina ustvari prizor, ki vključuje vse iz seznama konvencij in seznam na videz naključnih zapletov z besedami, kot so koruzni kosmiči, mikrovalovna pečica, snežni metež ipd.

Opombe za moderatorja_ko delavnice:

Dovolj velik prostor, da lahko stojite v velikem krogu.

Velik papir za seznam vseh (kreativnih) sestavin.

Delavnica 2: Raziskovanje teme in ustvarjanje

Specifični učni cilji delavnice:

- Govorjenje v skupini
- Uporaba telesa za sporočanje idej
- Timsko delo in sodelovanje
- Ideje vseh so pomembne in prepoznane.

Aktivnosti:

1. Po ogrevanju, osredotočenem na ustvarjanje občutka zaupanja in komunikacije, uporabite Boalovo vajo "Moja dilema", da ugotovite, kaj se tistega dne dogaja članica_om skupine. V tej igri vsaka oseba v skupini deli vsakodnevne skrbi tako, da članice_e skupine postavijo v skulpturo, ki jo razporedi po prostoru in se vanjo postavi tako, da celotna slika predstavlja te vsakodnevne skrbi. Moderator_ka vodi razpravo skupine o tem, kaj po njihovem mnenju celotna slika predstavlja. Vaja se začne tako, da skupina v obliki konjske vprege sedi na stoli. Postavite varne parametre za to, kaj je dovoljeno deliti, glede na kontekst in globino dela. Vse prosite, naj pomislijo na vprašanje, težavo ali skrb, ki vpliva na njihov vsakdan. Lahko gre za razpetost med opravljanjem dela zaradi finančnega dobička v nasprotju z osebno strastjo ali za spopadanje s homofobijo v družini. Udeleženske_ce prosite, naj to oblikujejo iz teles drugih

udeleženk_cev, preden se postavijo v osrčje problema. Vaša vloga kot moderator_ka je, da podpirate preostale člane_ice skupine pri razpravi o tem, kaj vidijo na sliki, dokler ne razvozljajo prvotnega problema.

2. Razprava v skupini na podlagi "Moje dileme" za izbiro teme, problema ali vprašanja za projekt.
3. Skupino prosite, naj sama poišče prostor in na podlagi izbrane teme sestavi ponovljivo gibalno zaporedje 3-6 gibov. Prosite jih, naj se povežejo v pare in skupaj premostijo zaporedja. Uporabiti je treba vse gibe, vendar v poljubnem vrstnem redu. Nato združite 2 para in tako naprej, dokler celotna skupina ne sodeluje z vsemi uporabljenimi idejami.

Opombe za moderatorja_ko delavnice:

Pomembno je določiti varne parametre za deljenje v "Moji dilemi".

Potrebna oprema, prostor in materiali:

Velik prostor, v katerem ima vsakdo prostor za fizično delo.

DELAVNICA 3: poglobljanje v individualne in skupne spomine skupine za skupno ustvarjalno delo

Specifični učni cilji delavnice:

- Spodbuda za snovanje gradiva
- Razvijanje spretnosti improvizacije

Aktivnosti:

1. Po ogrevanju vsak_a udeleženec_ka dobi 4-6 listov papirja. V skupini se odločite za kraj, ki ga vsi_e dobro poznajo, na primer šolo, univerzitetni kampus, določeno mestno ulico ali zloglasno ulico. Na papir narišite slike situacij ali zgodb, povezanih z določenimi kotički tega kraja. Vsem slikam nato dajte filmske naslove, kot na primer "Moj prvi poljub" ali "Tu živi gledališki duh", "Tu se zadržujejo zlobneži!" itd. Nato udeležene prosite, naj na podlagi lastnega mnenja svoje slike označijo z oznakami 'Resnica kot dejstvo, Izmišljotina, Govorica, Dediščina, ki se je prenesla od ust do ust'. Lahko se odločijo za "Dejstvo", ker je v kraju znano, da se je ta dogodek tam zgodil, ali za "Govorice", ker gre za urbani mit, ali za Izmišljotino, ker gre za zgodbo, ki ste si jo kot otrok izmislili_e o tem kraju, ali za "Dediščino", ker gre za pomembno zgodovinsko znamenitost, vednost.

2. Članice_e skupine prosite, naj razporedijo svoje papirje in tako ustvarijo nekakšen zemljevid celotnega območja izbranega kraja. Morda boste potrebovale_i dodatne papirje, označite sever, jug, vzhod, zahod z N, S, E in W, da boste slike lažje usmerjali_e.
3. Vsi_e člani_ce preberejo prispevke vseh sodelujočih in s pisalom označijo s *kljukico*, če se slika ujema z njimi, z *znakom x*, če se ne ujema, in s "?", če niso prepričani_e. Pojasnite, da označujejo povezavo in ne ideje, ter razmislite, kako resnični so ti kraji zanje.
4. Spodbudite raziskovanje prostora tako, da udeležence_ke prosite, naj stojijo ob sliki, s katero so najbolj povezani_e, ki jih najbolj intrigira, ali ob sliki, ki jih najbolj vznemirja.
5. Spodbujajte improvizacije v parih in skupinah na podlagi risb kot spodbude.

Alternativni pristop k nalogi za slabovidne udeležene:

1. Kot skupina se dogovorite o lokaciji, kraju, na katerega vas vežejo močni spomini. Kraji so lahko na primer v Šoli: "Za šolo, kjer so se vsi srečevali_e na cigareti" ali v mestu: "park, v katerega ste prvič smele_i iti brez staršev" ali "kino, v katerem ste se prvič poljubili_e". Vsak_a udeleženec_ka v parih razpravlja o teh spominih in jim določi, ali so to "dejstva, izmišljotine, govornice, dediščina". Zapišite jih, da si jih boste zapomnili_e v prihodnosti.
2. V parih predstavite zgodbo s fizično podobo, v besednem opisu pa opišite, kaj počnete s svojim telesom. Vsi_e si jih delijo nazaj.
3. Raziščite, kako bi lahko spomine uprizorili_e kot sprehod in morda preizkusili_e, da bi polovica skupine igrala, polovica pa doživljala.
4. V veliki skupini ali v manjših skupinah se pogovorite o tem, kateri spomini so se jim vtisnili v spomin, in o tem, ali so se z vsakim spominom povezali_e ali ne in zakaj. Razpravljajte o krajih, s katerimi so se ljudje poistovetile_i in o vprašanih, ki so se jim ob tem porajala. To lahko opravite tudi v manjših skupinah.
5. Besedne zveze uporabite kot izhodišče za improvizacijo v majhnih skupinah ali dvojicah.

Opombe za moderatorja_ko delavnice:

Prepričajte se, da se je vsak_a udeleženec_ka odzval_a na vse naloge.

Obe nalogi sta lahko tematsko povezani z določitvijo lokacije z močnim spominom, povezanim z izključitvijo udeleženca, ali močan spomin na

	vključitev ali oboje. Materiali: Papir A4/poštni Rola papirja Barvni svinčniki
Dodatne opombe ali viri	<i>Ne</i>
Bibliografija - povezave, knjige, članki, gradiva itd., povezani s prakso.	Augusto Boal, Theatre Of The Oppressed House of Games by Chris Johnston

5. Gledališče za vključujočo kulturo - poudarek na migracijah

USPOSABLJANJE MLADIH TRENERK_JEV Poglobljeno usposabljanje za vsako vključujočo gledališko prakso Načrt delavnic, ki so jih izvajali vsi partnerji	
Naslov vključujoče gledališke prakse	Gledališče za vključujočo kulturo - poudarek na migracijah (gledališče zatiranih, participativno gledališče in metodologije globalnega izobraževanja)
Ime avtorice_ja in organizacije	Tjaša Kosar, Manca Šetinc Vernik za Humanitas - center za globalno učenje in sodelovanje
Uvod v vključujočo gledališko prakso	Uporabljene metodologije so interaktivne, participativne in transformativne, analizirajo in preizprašujejo globalni sistem, ki ga ponotranjamo v sebi in svojih skupnostih/kulturah, ter preučujejo

njegove strukture, soodvisnosti in odnose ter kaj lahko storimo v zvezi s tem s spodbujanjem aktivnega sodelovanja.

Globalno izobraževanje (GE) je izobraževalni pristop, namenjen ozaveščanju o medsebojnih povezavah in soodvisnosti ljudi in okolja. Odpira oči in misli za spoznavanje resničnosti našega sveta. Daje nam prostor za iskanje odgovorov na vprašanja, kot so:

- Kako materialno blaginjo v nekaterih delih sveta ustvarja revščina drugje?
- Od kod izvira ločitev med človekom in naravo (ki jo tako hvali t.i. zahodna civilizacija)?
- Kako je formalno izobraževanje koloniziralo naša srca, misli in ustvarjalnost s sporočili in potrebo po individualistični potrošniški družbi?
- Kako se pripraviti na globalne izzive in krize, ki so že okoli nas in nas čakajo v prihodnosti?

Zato nam lahko pomaga pri spoznavanju, tudi razbremenitvi in zmanjšanju škodljivih učinkov globalizacije. Pripravlja nas na vsakodnevne izzive in vprašanja, s katerimi se srečujemo na lokalni in globalni ravni, tako da razumemo, kako naše odločitve vplivajo na življenja drugih in prihodnost našega planeta.

Gledališče zatiranih temelji na načelih pedagogike zatiranih, ki spodbuja in razvija samozavedanje in zavedanje sveta. S simuliranjem resničnih življenjskih situacij in razmišljanjem o njih, omogoča razvoj odgovornih posameznikov na osebni in družbeni ravni ter omogoča razjasnitev vprašanj in iskanje načinov za boj proti neenakosti, diskriminaciji, rasizmu, nepravilnosti in drugim problemom zatiranja, ki morda niso povsem vidni ali očitni na prvi pogled.

Osnova za obravnavo določene teme v gledališču zatiranih je osrednji konflikt, ki izhaja iz razmerij moči v družbi, ki ustvarjajo zatiranje - od kod izvirajo ta razmerja moči in kako ta razmerja vplivajo na nas.

Na Humanitas smo spoznali, kako neverjetna je kombinacija obeh metodologij, predvsem zaradi naših dveh velikih izkušenj z gledališčem zatiranih in globalnim izobraževanjem.

V projektu ***Skozi oči begunca*** v letih 2016-2017 smo pripravile_i interaktivne delavnice in izkustveno gledališko predstavo z istim naslovom.

To je bil čas viška krize ob bežanju ljudi iz Sirije in drugih bližnjevzhodnih ali afriških držav v središča Evrope po tako imenovani balkanski poti, ki poteka tudi skozi Slovenijo. Ocenjujejo, da je v tistem letu čez Sredozemlje šlo 450 tisoč ljudi, ki so migrirale_i ali iskale_i azil, hkrati je naša država med drugim začela graditi ograje na mejah, nacionalizem in rasizem ter sovražni govor pa so se začeli dramatično povečevati.

Zato smo najprej zbrale_i skupino ljudi, ki so v tistem času prihajale_i v Slovenijo, z begunsko ali migracijsko izkušnjo z Bližnjega vzhoda in Afrike. Imele_i smo delavnice z metodologijo gledališča zatiranih in participativnega gledališča, kjer smo zbirale_i njihove zgodbe in v soustvarjalnem procesu razvijale_i predstavo.

Z metodologijo empatije do drugih in stopanja v čevlje 'druge_ga', smo oblikovale_i delavnico za šole, da bi razbile_i negativne predsodke, spodbudile_i dvom v prevladujoče stereotipe ter povečale_i empatijo mladih. Delavnice so bile izvedene s pristopom globalnega učenja, ki je udeleženske_ce postopoma vodil od znanja k skrbi, od skrbi k občutkom in od občutkov k dejanjem.

V izkustveni interaktivni predstavi so udeležene_i doživele_i izkušnjo, priložnost, da podoživijo stiske, kršitve pravic in občutke resničnih ljudi, ki so bežale_i pred vojnami, pregonom in propadanjem okolja ter se znašle_i v Sloveniji. Udeleženske_ci so dobile_i redko priložnost, da svoja dosedanja prepričanja obrnejo na glavo in jih postavijo pod vprašaj, hkrati pa nastavijo ogledalo lastnim predsodkom.

Izvedle_i smo več kot 100 delavnic v šolah in odigrale_i okoli 70 gledaliških predstav po vsej državi, poleg tega je medijska promocija projekta v prvem letu dosegla skoraj pol milijona Slovenk_cev, kar smo v naslednjih letih še presegle. Pozitivni in navdihujoči odzivi mladih, učiteljev in ostale javnosti, ki so se udeležile_i gledališke igre (kar 91,8 % udeležениh je menilo, da so bile naše delavnice koristne ali zelo koristne za njihovo izobraževanje, 89 % pa, da so bile teme zelo ali precej zanimive), so nas prepričale_i v njun izobraževalni potencial in v to, da bomo obe metodologiji še naprej združevale_i skupaj ter tako pustile_i za seboj še večji učinek.

Zato še vedno izvajamo delavnice na temo migracij v šolah skupaj z ljudmi, ki so se priselile_i v Slovenijo in so vključene_i v projekt.

V letu 2018 smo začele_i poglobljati raziskave in razvoj obeh metodologij. Z

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

organizacijo iz Madžarske in Francije, ki se ukvarjata s podobnim pristopom k delu z mladimi, smo izvedle_i mednarodni **Training Theater in Global Education**, ki smo ga organizirale_i kot usposabljanje za trenerke_je. Z mladinskimi delavkami_ci in trenerkami_ji iz vseh treh držav smo na podlagi obeh zgoraj omenjenih metodologij razvile_i pedagoške dejavnosti, ki posameznicam_kom pomagajo odkrivati soodvisnost in medsebojno povezanost našega sveta ter vlogo vsake_ga posameznice_ka v globalnih procesih. Ponovno smo uporabile_i nekatere dejavnosti ali pristope iz priročnika TTGE, ki ga najdete med viri na dnu.

Druge splošne ugotovitve, pomembne za to prakso:

Čeprav sta obe metodologiji oblika skupnostnega izobraževanja, se tehniki gledališča zatiranih in participativnega gledališča uporabljata tudi za družbeni in politični aktivizem, reševanje konfliktov, gradnjo skupnosti, terapijo, rehabilitacijo in zagovorništvo, lahko pa se uporabljata celo za vplivanje na vladno zakonodajo.

Obe se lahko uporabljata za analizo strukturne diskriminacije, vendar je treba pri delu z zelo ranljivimi družbenimi skupinami (zelo ranljivimi v smislu njihovih družbenih dejavnikov), kakršne so življenjske okoliščine priseljenih ljudi (z globalnega juga), upoštevati več časa na delavnico in tudi dolgoročno doslednost dela. Da bi ustvarile_i takšen proces skupnega ustvarjanja, morate najprej zgraditi osebne odnose in prijateljstva, šele ko se ljudje resnično odprejo, sprostijo in počutijo varne, lahko počasi začnete razmišljati o drugih vidikih sodelovanja. Vedno jih je treba obravnavati kot enakovrednega_o partnerja_ico in ne kot nekoga, ki ga_jo zaradi njegovih_nih edinstvenih izkušenj izkoriščate za namene projekta. Društvo Humanitas se odločno drži smernic spoštovanja in vključevanja, kot so tisti, ki jih je razvila skupnost oseb na begu v Avstraliji in je na voljo tukaj:

<https://www.riserefugee.org/10-things-you-need-to-consider-if-you-are-an-artist-not-of-the-refugee-and-asylum-seeker-community-looking-to-work-with-our-community/>.

Med delavnicami ali gledališkimi predstavami ljudje, ki so diskriminirane_i na več področjih življenja, potrebujejo več časa za zaupanje in odprtost do ljudi in skupnosti ter veliko smeha pred, med in po analizi sistema. Vsako delavnico zaključimo tudi z refleksijami z udeleženiimi o situacijah, notranjih konfliktih ali podobnem, ki se je pojavilo med delavnico in interakcijo z udeleženiimi. Kot vidimo skozi naše delo, so to najboljše delovne okoliščine in pogoji za ta kombinirani pristop tudi na splošno.

	<p>Medtem ko GE ponuja prostor za intelektualizacijo in poglobljena razmišljanja ter povezovanje razuma s srcem, nas aktivnosti TO spodbujajo, da uporabljamo svoje telo in se z njim izražamo. Zato mora prostor delavnice vsaki_emu udeleženi_ncu nuditi možnost uporabe telesa.</p>
<p>Učni cilji/spretnosti, ki jih je razvijamo prek te gledališke prakse:</p>	<p>Kakšno spremembo želimo s to metodo doseči pri udeležениh?</p> <ul style="list-style-type: none">● spodbujanje sodelovanja in razvijanje kritičnega mišljenja,● delovanje in sodelovanje v skupini,● družbeno angažiranost in empatijo,● solidarnost, strpnost in spoštovanje kulturne raznolikosti,● spodbujanje medkulturnega dialoga,● aktivno globalno državljanstvo za življenje v medkulturnem okolju. <p>Učni cilji:</p> <ul style="list-style-type: none">● zavedanje soodvisnosti našega dela sveta in globalnega juga,● spoznavanje s položaji in priložnostmi različnih ljudi po svetu,● ozaveščanje mladih o vzrokih in posledicah migracij in/ali begov pred vojnami, pregonom in poslabšanjem njihovega položaja okolja,● kritično ovrednoti pojme: uresničevanje in uživanje človekovih pravic, neenakomerna porazdelitev svetovnega bogastva, podnebna kriza, (pomanjkanje) pravne zaščite itd., izkušnje ljudi na begu, v migraciji, možnost doživljanja stisk, kršitve pravic, občutki ljudi na begu. <p>Pri posebej ranljivih družbenih skupinah želimo s temi metodami doseči:</p> <ul style="list-style-type: none">● podpora posameznicam_kom iz ranljivih ciljnih skupin opolnomočenje pri reševanju vsakodnevnih stisk● rast posamezničinega_kovega zaupanja v lastne sposobnosti z aktivnim soustvarjanjem aktivnosti v skupini● krepitev posamezničnih_kovih prednosti (lastnih virov) in spretnosti, vključevanje v procese, ki jih sicer vodijo in usmerjajo drugi, da bi dali glas tistim, katerih glas se v javnosti ne sliši● psihosocialna rehabilitacija posameznic_kov iz ranljivih skupin, odpravljanje njihove socialne izključenosti in izboljšanje kakovosti njihovega življenja.● vključevanje v različne oblike aktivnega preživljanja časa, učenje

	<p>socialnih veščin</p> <ul style="list-style-type: none">● podpora udeleženkam_cem pri širjenju socialne mreže, učenju medsebojne pomoči in samopomoči● spodbujanje in razvijanje samozavedanja in zavedanja sveta okoli sebe, razvijanje samostojnosti in neodvisnosti posameznice_ka v skladu z njenimi_govimi sposobnostmi in zmožnostmi● razbijanje stereotipov, povezanih s statusom udeleženi
<p>Razlogi za izključevanje, praksa se lahko uporablja za premagovanje / nasprotovanje</p>	<p>Razlogi za izključevanje: etnično poreklo, nizek dohodek, narodnost, socialno ozadje, drugo.</p> <p>Te so obravnavane na naslednji način:</p> <p>Gledališke tehnike so prilagojene neigralkam_cem in uporabljajo univerzalni jezik gledališča kot podlago za posameznice_ke in/ali celotne skupnosti, da preučijo svoja življenja ter spodbujajo kritično razmišljanje in dialog, ki se osredotoča na analizo in ne na podajanje odgovorov.</p> <p>Poudarek pri uporabi gledališča kot metode socialnega vključevanja je na skupinskem procesu in izkustvenem učenju, pa tudi na izhodišču posameznice_kove avtonomije in razvoju njenega_govega lastnega ustvarjalnega izražanja. Gledališke tehnike zagotavljajo aktivno sodelovanje vseh udeleženi. Na ta način izboljšamo in dvignemo raven sodelovanja udeleženi in njihovo udeležbo v družbenopolitičnih praksah. Izhajamo iz prepričanja, da gledališče ustvarjajo vse_i in da mora biti dostopno vsem. Enako velja za družbeno realnost, ki jo vsi soustvarjamo, torej postanemo njene_i enakovredne_i pomembne_i avtorice_ji. Želimo deliti naš način razmišljanja o svetu in odražamo dejanja v njem. V družbi namreč obstajajo razmerja moči, ki niso dana sama po sebi in samoumevna, temveč jih vsi soustvarjamo. In tako kot jih ustvarjamo, jih lahko tudi spreminjamo.</p> <p>Metoda ponuja priložnost za ponovno pridobitev moči, odgovornosti in samorefleksivne kritike. Oba pristopa spodbujata udeležene, da sebe vidijo kot bolj žive in aktivne članice_e skupnosti ter da začutijo odgovornost za svoja dejanja do sebe, ljudi in planeta. Metodologija se uporablja za zagotavljanje varnega prostora za razpravo o temi. Izhajamo iz potreb udeleženi, ki neposredno soustvarjajo proces do končnega rezultata. Končni materiali, ki nastanejo, so rezultat vseh udeleženi in so odvisni od njihovega prispevka. Vse_i udeležene_i projekta so soustvarjalke_ci in izvajalke_ci končnih produkcij ali drugih dogodkov. Odpirajo vprašanja,</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>povezana z osebnimi izkušnjami posameznic_kov in na podlagi sodelovanja s širšim okoljem.</p> <p>Sistem iger in posebne tehnike so namenjene razvoju skupnosti, v katerih je prisotno zatiranje. Na delavnicah se z vodenim procesom učimo novih praks, preizkušamo, raziskujemo in delamo v okviru specifičnih in posebnih tehnik obeh metodologij. Zato ju lahko uporabimo za reševanje katerega koli družbenega problema, diskriminacije in marginalizacije skozi prizmo družbe. Pri našem usposabljanju smo se osredotočile_i na družbeno izključenost na podlagi migracij ter na odmeve v splošni javnosti do ljudi z migrantsko izkušnjo.</p> <p>Usposabljanje je namenjeno dvema vrstama udeleženk_cev:</p> <ul style="list-style-type: none">- skupina brez telesnih ovir- skupina z enim ali več člani s telesno oviranostjo (na primer slabovidnostjo). V tem primeru je vsaka vaja, ki potrebuje spremembo, označena s simbolom *. Pod vsako takšno vajo je navedena različica z alternativnim pristopom.
Podroben načrt delavnice	<ul style="list-style-type: none">● DELAVNICA 1: uvod v prakso gledališča zatiranih in globalnega učenja // 120 min.● Kako strokovnjak_inja predvideva izvajanje metode s predlagano razporeditvijo aktivnosti med različne delavnice?● Prostor mora nuditi tiho ozadje, varno za gibanje in telesne vaje. <p>Bistveno razumevanje za izvedbo:</p> <p>Z vajami, ki postopoma odpirajo teme in razmišljanja o izključenosti, oblikujemo skupnost in zaupanje.</p> <p>Specifični učni cilji delavnice:</p> <ul style="list-style-type: none">● Razvijanje sodelovanja● Razviti osnovno razumevanje metodologij, njihovih tehnik in pristopov (za izvajalke_ce usposabljanja).● Postaviti se v čevlje izključenosti drugih ljudi in v udeleženih zbuditi empatijo.● Uvod v temo izključenosti

- priprava naših teles na govor

Aktivnosti:

Igre z imeni in ritmi (15 minut)

Naprej ustvarimo ritem z zaporedjem:

Plosk z obema dlanema na oba kolena hkrati, nato plosk z obema dlanema, nato plosk na levo koleno z levo dlanjo in desno koleno z desno dlanjo posamično - ponavljamo, dokler skupina ne osvoji ritma.

Nato pa v tem neustavljajočem ritmu vsi_e v krogu izgovorijo svoje ime, en_a za drugim_i v levo ali desno, dokler vse_i ne delijo imena. Morda bosta potrebna dva ali trije krogi, preden bo vsakdo brez napak povedal_a svoje ime v ritmu, v zadnjem krogu pa celotna skupina ponovi ime za vsako osebo. Nadaljujete z naslednjo stopnjo igre.

Spremenjen (hitrejši) ritem: 2x plosk z obema dlanema na oba kolena hkrati, 1x plosk z dlanema hkrati.

V tem ritmu zdaj izgovorite svoje in sosedino_ovo ime ter spet nadaljujete v krogu v eno od dogovorjenih smeri.

Pri digitalni različici pred začetkom igre na papir najprej vsaka oseba zapiše število, ki se v skupini ne sme ponoviti (od 1 do števila ljudi v skupini). Skupaj z vami naj bo vidna na zaslonu, tako da si druge_i v skupini predstavljajo, kako bi stale_i v krogu - glasno gremo skozi številke, tako da vsaka oseba ve, kakšna je njena številka in številka njenega levo-desne_ga sosede_a.

Če je vaš_a sosed_a slaboviden_na?

Od številke 1 (moderator_ka) naprej začnemo ritem:

Z obema dlanema plosknete na oba kolena, nato obe dlani, potem plosknete na levo koleno - z levo dlanjo, nato obe dlani, plosknete desno koleno - z desno roko, nato obe dlani in nato spet obe roki-oba kolena skupaj.

Najprej vadite ta ritem, dokler ga vse_i v skupini ne obvladajo, nato pa v tem ritmu vsak_a pove svoje ime v krogu od 1 naprej. Lahko traja dva ali tri kroge, preden lahko vsak_a izgovori svoje ime v ritmu brez napak, v zadnjem krogu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

pa celotna skupina ponovi ime za vsako osebo. Nadaljujete na naslednjo stopnjo iste igre.

Spremenjen (hitrejši) ritem: plosk z obema dlanema na kolena, nato plosk dlani skupaj, nato 2x plosk kolena, nato plosk z obema dlanema. Zdaj povejte svoje in sosedovo ime ter nadaljujete znova v krogu.

Udeležene prosite, naj se postavijo v eno vrsto od najnižje do najvišje številke, brez kakršne koli komunikacije.

Pripravite nekaj kategorij, ki se nanašajo na temo socialne izključenosti.

Naši primeri:

- kako daleč je vaš kraj
- kdo ima najbolj in kdo najmanj vpliven potni list (če udeleženi prihajajo iz različnih držav).
- ki je prepotoval_a največ držav in ki je potovala najmanj

Pri digitalni različici vsaka oseba v skupini izbere številko, glede na kraj, ki ji_mu po njenem_govem mnenju pripada in jo zapiše na papir. Nato pokažemo svoje številke po posameznih kategorijah in vidimo, kje bi bili v eni vrsti.

Refleksije:

S pomočjo česa točno ste vzpostavile_i "red" med vami? Ste počakale_i, da je kdo drug_a prvi_a stopil v vrsto (pokazal_a svojo številko)? Ali se v vsakdanjem življenju odločamo tako hitro in na prvi pogled? Tudi o drugih ljudeh? Toda od kod nam ti simbolni pomeni, ki nam povedo, kaj kdo pomeni?

Prijatelj_ica in sovražnik_ica (20 minut)

V skupinah po tri osebe je ena oseba imenovana za protagonista_ko, drugi dve osebi pa se sami, ne da bi komu v trojici to povedali_la, kdo je, odločita, ali bosta prijatelja_ici ali sovražnika_ci protagonista_ke; naj se za to odločita pred začetkom igre vlog.

Protagonist_ka zapre oči, drugi dve osebi pa se začneta obnašati glede na prijateljstvo ali sovrašstvo - izmenično dajata ukaze ali predloge, ki jim

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

protagonist_ka sledi (naj pojejo, se plazijo, skačejo itd.). Če ukaza oseba z zaprtimi očmi ne more ali noče izpolniti - npr.: 'Poleti' ali 'Sleci se' - se lahko pretvarja, da to počne.

Po eni ali dveh minutah se vloge zamenjajo, zdaj protagonist_ka postane druga oseba iz trojice in zapre oči, drugi dve pa pri sebi ponovno izbereta, ali bosta sovražnik_ca ali prijatelj_ica nove_ga protagoniske_a; nato se vloge še zadnjič zamenjajo, da pride na vrsto še tretja_i protagonist_ka v trojici. Na koncu vsak_a protagonist_ka pojasni, zakaj si je predstavljal_a, da je ena oseba prijatelj_ic ali sovražnik_ca, ker se o vlogah med sabo pred igro ne dogovorijo, se lahko zgodi tudi, da sta obe osebi prijatelja_ici ali soražnika_ci.

Digitalna različica: Skupine razdelite v sobe (breaking rooms).

Asociacije v krogu (povežite jih s temo izključevanja) (15 min)

Stojimo v krogu. Ena oseba stopi na sredino kroga in na glas pove prvo asociacijo (povezano s temo, v našem primeru z migracijami), ki ji pride na misel, ter pokaže njeno sliko s telesom in zvokom. Naslednja oseba, ki dobi miselno povezavo s to asociacijo, stopi v krog poleg prve osebe, jo pove na glas ter s telesom pokaže sliko in zvok. Enako stori tretja oseba, ki se poveže z eno od prvih dveh asociacij. Prva oseba se nato odloči, katera asociacija bo stopila nazaj v krog skupaj z njo. Oseba, ki ostane v krogu, ponovi asociacijo, pridružita pa se ji 2 novi asociaciji. Nadaljujete nekaj krogov.

Digitalna različica: Vse_i vstanemo in si vzamemo svoj prostor, vendar moramo biti vidne_i tudi na zaslonu. Sledile_i bomo prvi osebi, ki bo pokazala asociacijo.

Igra vlog v parih (20 minut)

Digitalna različica: pari so razdeljeni v sobe.

Razporedite se v pare. Postavimo se drug_a nasproti druge_ga na primerni, varni razdalji.

Oseba A bo igrala vlogo osebe, ki je na begu in želi prečkati mejo, oseba B pa bo policist_ka na meji, ki ji bo to preprečila. Pri tem ne sme priti do fizičnega dotika. Vlogi se nato zamenjata.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Refleksije:

Pogovor o občutkih - kako je bilo v eni ali drugi vlogi?

Kakšna je bila razlika med vlogama, tudi po občutku v telesu? Kakšna je bila razlika med močjo in privilegiji med njimi? Ali lahko vidimo kakšno podobnost med tem, kar smo videli tukaj, in tem, kar se dogaja v družbi in v naših življenjih?

Stroj globalne pošasti (30 min)

Udeležene v krogu povabite, naj izberejo zvok in gesto, ki jih spominjata na globalizacijo, naš stroj sveta. Prva oseba, ki želi začeti s svojo gesto in zvokom, stopi v sredino kroga in ju začne ponavljajoče izvajati. Prvi osebi naj postopoma sledijo vse_i v skupini. Ko v sredino kroga vstopi nova oseba, se z asociacijo pridruži eni_emu od drugih udeleženk_cev, ki so že v krogu (npr. z roko na rami, se postaviti nasproti eni od oseb, dodati dodaten zvok in gesto k že obstoječemu itd. S svojimi zamislimi se lahko medsebojno dopolnjujejo, uravnotežijo.... Seveda bodo zvoki in geste vplivale drug na druge. Nekateri zvoki in geste se lahko med ponavljanjem nekoliko spremenijo. Izvajanje se nadaljuje, dokler se vse_i ne pridružijo skupinski podobi/skupini. Pred dejavnostjo udeležencem povejte, da se jih boste med procesom dotaknili (ali jim dali jasen znak), kar pomeni, da morajo dinamizirati gesto in zvok (večji gibi, glasnejši zvok). Izvajanje se konča, ko skupina začuti, da je "globalne pošasti" konec. Morda jo želi spremeniti v kaj drugega.

Vprašanja za razmislek s celotno skupino:

Udeležene povabite, da izrazijo svoja čustva in občutke ter jih vprašajte, kaj so doživele_i med aktivnostjo. Razpravo poskusite povezati z medsebojno povezanostjo in soodvisnostjo našega sveta ter analizo globalizacije in razmislek o tem, kako podobna je pravkar videnemu stroju globalne pošasti. Ali je podobna in kako vpliva na nas v vsakdanjem življenju? Kako vpliva na naše medsebojne odnose? Kdaj, kako, zakaj se je ustavila, če se je? Se je spremenila? Kdaj, kako, zakaj?

Digitalna različica: Razdelite se v sobe (breaking room) z največ 10 osebami. Skupina izvaja vajo v vsaki sobi posebej. Po petih minutah se zberemo in pokažemo globalno pošast iz vsake skupine. Udeležene_i morajo stati v prostoru, tako da so vidne_i drugim.

(Če je udeleženk_cev več kot 10, jih razdelite v dve ali več skupin)

Skupinsko odštevanje (15 min)

V krogu, z zaprtimi očmi. Brez komunikacije moramo kot skupina na glas šteti do 20 in nazaj (število povečate glede na število udeleženi), ne da bi prekinile_i drug_a drugega_o. Če dve osebi hkrati izrečeta številko, začne celotna skupina znova šteti od 1.

Potreben prostor za izvedbo delavnice:

Za to delavnico ne potrebujete nobenih materialov, razen dovolj prostora za vsako_ega udeleženo_ca, pa tudi dovolj prostora za gibanje in razdelitev ljudi v skupine, kjer lahko vsakdo dela v svojem miru. Prav tako ne sme biti hrupa v ozadju. Če jo izvajate digitalno, mora imeti vsaka oseba v sobi dovolj prostora, da lahko pokaže svoje telo na računalniškem zaslonu in da se lahko premakne za nekaj korakov, ne da bi trčila_i v kakšen predmet.

DELAVNICA 2: Poglobljena analiza migracij (180 minut - 3 ure)

Kako strokovnjak_inja predvideva izvajanje metode s predlagano razporeditvijo aktivnosti med različne delavnice?

Metodo je treba izvajati osebno in ne digitalno. Bistveno je delo s telesom, v skupini, v parih, z dovolj prostora za vse. Na ta način lahko uporabljamo vaje za čutenje in zaupanje. Prostor naj nudi tiho ozadje, varno za gibanje za vaje s telesom in igranje vlog.

Bistveno razumevanje za izvedbo:

Cilj tega srečanja je, da uporabimo svoje telo in se z njim izrazimo, hkrati pa analiziramo družbeno izključenost in njene strukture. Razmišljanja v skupinskem krogu so prostor za poglobljeno analizo, a je s pogovori in odpiranjem vprašanj treba odpreti več točk, da se spodbudi kritično razmišljanje.

Specifični učni cilji delavnice:

- *Da začnemo uporabljati svoja telesa in se z njimi izražati*
- *Da se navadimo na igranje vlog*
- *Razvijanje zaupanja*
- *Razvijanje skupnosti*
- *Razvijanje izmenjave v skupini*

- *Raziskovati razmerja družbenih moči*
- *Uvod v temo*
- *spodbujanje kritičnega razmišljanja*

Aktivnosti:

***Kroženje ploska (10 min)**

Stojimo v krogu. Drug_a za drugim_o si podajamo plosk, ki mora biti sinhroniziran med dvema sosedoma. Prva oseba s sosedo_m na levi (ali desni, v več krogih je treba zamenjati tudi smer) plosketa hkrati. Pri tem si morata ves čas gledati v oči, da bi ploskali_a v istem ritmu in ob istem času (in ne v dlani). Tako gre ploskanje od ene do druge osebe v krogu, dokler si ploska ne podata še zadnji_a sosedi_a. Morda potrebujemo še krog ali dva, dokler niso vsi_e sinhronizirani_e drug_a z drugim_o, nato pa nadaljujemo z različnimi hitrostmi - od zelo počasnega ploska, do zelo hitrega.

Ta vaja tudi čutno prebuja in povezuje med igro, saj si moramo osredotočeno gledati v oči. Ob različnih hitrosti, ustvarjate tudi skupinsko energijo, ki vas pripravi na nadaljnje poglobljeno delo.

***Variacija:**

Vse_i udeležene_i, ki sedijo na tleh v krogu, začnejo z dlanmi po nogah (stegnih) udarjati v ritem. Vse_i pri tem poskušajo slišati tudi druge ritme v krogu in razviti en sam, skupen ritem. Ko je skupina dobro usklajena (in dobro uigrana), lahko povečate hitrost ploskanja, pri tem pa ohranite enak ritem.

Krog občutkov z zvokom in gesto (5-10 min)

Nadaljujemo v krogu. Namesto z besedami, bomo svoje trenutne občutke opisale_i z gesto (simbolno telesno sliko/podobo) in zvokom. Namesto besed za izražanje uporabljamo druge čutne oblike.

Vsaka oseba v krogu po vrsti pokaže sliko in zvok svojih trenutnih občutkov.

***Hiše, ljudje, bombe (10 min)**

(Energizer, povezan s temo delavnice)

V skupino povežemo po tri osebe. Oseba, ki ostane brez skupine, bo imela

pomembno vlogo, vendar najprej razložimo vlogo skupin.

Dve osebi v skupini se obrneta druga proti drugi in skleneta roke nad glavo v obliko strehe. Skupaj tvorita hišo. Tretja oseba, ki stopi pod hišo, je prebivalka_ec te hiše.

Zdaj pa k osebi, ki je ostala brez skupine. Ta oseba uteleša nevihto, ki obrne življenje na glavo. S tremi besedami zamenja namestitev hiš in/ali prebivalk_cev. Oseba izbere eno od treh besed in se nato pridruži skupinam pri oblikovanju novih namestitev. Nova oseba, ki ostane zunaj, nadaljuje z izbiro ene od treh besed in tako nadaljujete še nekaj krogov.

Besede povežemo z našo temo o socialni izključenosti:

Bomba: Tako hiše kot prebivalke_ci izgubijo svoje korenine, zato morajo graditi in iskati nove. Osebe, ki so prej tvorile_i hiše, lahko zdaj postanejo prebivalke_ci in obratno. Bomba popolnoma spremeni sosenko in to, kdo v njej živi, zato se to odraža tudi v igri.

Migracije: v tem primeru ljudje, ki tvorijo hiše, ostanejo na svojem mestu, zamenjajo se le njihove_i prebivalke_ce.

Azilni dom (ki v našem primeru pomeni hišo): osebe, ki tvorijo hiše, morajo ustvariti novo streho (dom) nekje drugje, kjer so ljudje brez strehe nad glavo. Prebivalke_ci ostanejo na svojih krajih.

***Variacija:**

Udeležene_i hodijo po prostoru z zaprtimi očmi in prekrižanimi rokami tako, da dlani pokrivajo komolce, počasi, da se nihče ne poškoduje. Predstavljati si morajo, da v trenutku, če se nekoga dotaknejo za več kot sekundo, eksplodira bomba. Ob vsakem dotiku se morata osebi druga od druge odmakniti čim dlje.

***Zapolnitev prostora (20 min)**

*Zaradi varnosti moramo biti pozorne_i na ljudi v sobi, česar ne pozabite omeniti pri podajanju navodil.

Navodila za udeležene:

S skupino začnite polniti prostor s krožnim sprehajanjem po sobi, Izberete lahko obliko števila 8, vendar ne ponavljate poti kroženja, temveč greste v vse možne smeri. Sprva ne gledate oseb, ki grejo mimo, a ste pozorne_i na druge v prostoru. Med hojo pozornost usmerite v spoznavanje prostora -

kje smo, kakšni so kотиčki in detajli prostora, kaj slišimo, kaj vonjamo. Po nekaj minutah se začnete zavedati lukenj, ki nastajajo med vami in drugimi ljudmi v prostoru. Ves čas jih poskušajte zapolniti, tako da nikjer v sobi ne bo velike vrzeli med vami, vedno v krožnem gibanju. Tako nadaljujete še nekaj minut.

Hodite naprej in zdaj, ko gre oseba mimo vas, ji poglejte v oči. Vzemite si tri sekunde, ne da bi pogledale_i stran, hodite počasneje ali se ustavite, če je to potrebno. Nato nadaljujte do naslednje osebe in tako naprej.

Po nekaj minutah hodite naprej in se ustavite pri osebi, ki gre mimo vas, ter ji stisnite roko in povejte svoje ime. Po nekaj minutah hodite naprej ko gre tokrat nekdo mimo vas, se ustavite in vprašajte, kako se počuti. Ko se vsi ljudje srečajo, se lahko zberemo v krogu za kratek razmislek ali nadaljujemo z naslednjo vajo.

Pri razmišljanju iščemo podobnosti in razlike z našim vsakdanjim življenjem. Kako smo občutile_i sebe in druge?

***Variracija:**

Fokus, približevanje, stisk roke (15 min)

Udeležene prosimo, da svoj pogled usmerijo v fiksno točko nekje v sobi, pri čemer si vsako izbere svojo točko. Nato morajo zapreti oči in hoditi skozi prostor s približevanjem tej točki. Premikanje naj bo počasno, s prekrižanimi rokami pred sabo čez telo.

Če ob trčenju z drugo osebo menijo, da so se oddaljile_i od svoje fokusne črte, poskusijo popraviti svoje gibanje. Čez nekaj trenutkov odprejo oči in preverijo, kje so v primerjavi s svojo fokusno črto.

Nato se osebe povežejo v pare, zaprejo oči in objamejo svojo_ega partnerko_ja. Sredi objema morajo spustiti drug_a drugega in s koraki stopati nazaj, dokler ne naletijo na oviro (al koordinator_ka v na vnaprej določi število korakov); nato poskušajo slediti svojim predhodnim stopinjam in ponovno vzpostaviti objem z isto osebo. Na koncu najtežja različica. Udeležene_ni si v novih parih z osebami podajo roke, zaprejo oči, prekinejo stisk roke, začnejo s koraki stopati nazaj, dokler ne naletijo na oviro (al koordinator_ka v naprej določi število korakov) ter poskušajo ponovno stisniti roko isti osebi.

***Vodenje skozi predor (20 min)**

Udeležene razdelite v skupine po 3 osebe. V vsaki skupini se 2 osebi združita

v par in z rokami nad sabo oblikujeta predor, tretja oseba z zaprtimi (ali prevezanimi s šalom) očmi, pa poskuša priti skozi predor s pomočjo zvokov, s katerimi ji partnerki_ja sporočata pravo smer.

Dvojica mora ustvariti 3 zvoke:

- zvok, ki osebi z zavezanimi očmi sporoča, da gre v pravo smer.
- zvok, ki opozarja, da oseba ne gre v pravo smer (alarm).
- slavnostni zvok, ki sporoča, da gre oseba skozi predor.

Vse_i v skupini si zamenjajo vloge, tako da se vsakdo približa izkušnji z zaprtimi očmi/prevezo čez oči.

***Variacija:**

Zvočno vodenje skozi prostor (20 min)

Skupina se razdeli v pare: ena oseba bo vodena, druga bo njen_a vodnica_ik. Vodnica_ik si izbere zvok, s katerim bo vodeno osebo vodila skozi prostor, lahko zvok alarma ali karkoli, ki ga predstavi vodeni osebi v paru, ta pa si ga mora zapomniti. Nato vse osebe, ki so v paru vodene, zaprejo oči in vse_i vodnice_ki v istem trenutku začnejo izdajati zvoke, ki jim morajo slediti njihove_i partnerke_ji brez vida. Če vodnica_ik preneha oddajati zvok, se mora prenehati gibati tudi vodena oseba. Vodnica_ik mora pogosto spreminjati položaj vodene osebe, da ne trči z drugimi v prostoru, vodena oseba pa se mora osredotočiti na zvok svoje_ga vodnice_ka, četudi je okoli nje_ga veliko drugih zvokov. Vaja za selektivno delovanje ušesa.

Naslednji korak:

V krogu z zaprtimi očmi se izmenično oštevilčite z 1 ali 2; vse_i oštevilčene_i z 1, ki stojijo levo od 2 in naredijo zvok, ki ga bo morala njihova 2 na desni pozneje prepoznati. Nato vse dvojke, ki imajo na svoji desni strani enke, in tako tvorijo drugačen par, ustvarijo še en (drugačen) zvok, ki ga bo moral_a ta partner_ka pozneje prepoznati. Nato si vse_i podajo roke, najprej na levo (s partnerko_jem, ki je zanje ustvaril zvok) in nato na desno (s partnerkami_ji, za katere so ustvarili zvok). Ti stiski rok so nekoliko podaljšani - udeleženi raziskujejo dlani, ki se jih dotikajo, da bi jih lahko pozneje prepoznale_i. Moderator_ka jim reče naj z zaprtimi očmi razpustijo dlani sosed_ov in se počasi začnejo premikati po prostoru. Po

nekaj časa pa naroči še, naj začnejo ustvarjati zvoke, ki so si jih izmislile_i, hkrati pa poskušajo poiskati zvoke, ki so jih zanje ustvarile_i sosede_i na levi. Soseda_o, ki jih kliče z zvokom, prepoznajo tudi po stisku roke s to osebo (ki je bila na njihovi levi). Cilj je, da se vse_i vrnejo na svoja prvotna mesta v krogu.

Družbena moč in privilegiji (60 min)

Vse_i udeležene_i se nekaj minut sprehajajo po sobi z zaprtimi očmi in pazijo, da ne trčijo v druge. To je najbolje storiti s prekrižanimi rokami pred sabo, z dlanmi, ki pokrivajo komolce in s počasno hojo, da se nihče ne poškoduje. Udeležene prosite, naj razmislijo o pojmihi moči in privilegijev v družbi. Naj pomislijo na nekaj primerov iz svojega vsakdanjega življenja in okolice, kjer so družbena moč in privilegiji jasno izraženi in nasprotno, niso jasno izraženi. Kdo so te osebe? Nato udeležene razdelite v dve skupini, med sprehodom po prostoru z dotikom in glasom jasno izrazite, kdo je v skupini A in kdo v skupini B. Zdaj z odprtimi očmi, udeležene v skupini A prosite, naj razmišljajo le o dominantnem liku, liku, ki ima v njihovem življenju veliko družbeno moč in privilegije. Naj začnejo posebljati lik, ki so si ga ustvarile_i v svojih mislih. Udeležene v skupini B prosimo, da razmišljajo o nedominantnem liku, ki v njihovem življenju nima družbene moči in privilegijev. Naj začnejo posebljati lik, ki so si jo_ga ustvarile_i v svojih mislih. Kaj počnejo ti liki za preživetje? Imajo družino, prijatelje? Hobije? Zdravje, kako se počutijo? Kako hodijo, kakšen je izraz na njihovem obrazu, kam gledajo? Po nekaj minutah hoje po prostoru kot personificirane_i liki iz skupin A in B, prosite udeležene iz obeh skupin, naj se ustavijo ob vašem klicu (plosku) in zadržijo to zamrznjeno telesno podobo lika, ki so ga personalizirale_i med hojo. Nekajkrat naj se izmenjujejo hoja z zamrznitvijo. Nato med hojo izmenično ustavljate skupino A in skupino B ter nezamrznjeno skupino prosite, naj si dobro ogleda zamrznjene slike druge skupine. Nadaljujemo s hojo vseh likov po prostoru in po ponovnem plosku zamrznejo vse_i. Tokrat morajo svoji zamrznjeni sliki dodati preprosto, ponavljajočo se telesno gesto in jo najprej ponavljati z majhnimi gibi, nato pa gib postopoma povečujejo. Po približno minuti ponavljanja geste mora vsak_a udeležena_i gesti dodati še zvok, ki predstavlja njen_gov izbrani lik, ali počutje lika. Nato jih spet povabite, naj se začnejo gibati po prostoru kot liki, tokrat tudi s specifično telesno gesto in zvokom. Po kratkem času skupini B povejte, naj se ustavijo in zamrznejo, s ponavljajočo telesno gesto in zvokom lika. Udeležene skupine A prosimo, da se odmaknejo od svojih gest in si ogledajo udeležene skupine B. Nato ponovite, da se skupini zamenjata, zdaj je

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

zamrznjena skupina A, udeležene_i skupine B pa so povabljene_i, da si jih ogledajo.

Spet hodimo po prostoru. Tokrat udeležene prosite, naj razmislijo, kateri lik iz nasprotne skupine se ujema z njihovim likom (lahko jih je tudi več).

Po naslednjem plosku se ta dva lika najdeta in tvorita skupno sliko obeh zamrznjenih podob hkrati, ki predstavljata nasprotna si pola. Po plosku se vse_i sprostijo, en par iz skupine pa ostane na "odru". Ostale_i v skupini oblikujemo prostor za občinstvo. Med analizo lahko kot občinstvo sedimo ali pa vstanemo in si skulpturo ogledamo od blizu.

Par, ki ostane na "odru", s ploskom ponovno pokaže zamrznjene podobe skupne slike. Čez nekaj trenutkov jih prosite, naj pokažejo še ponavljajočo se telesno gesto in zvok svojega lika.

SKUPINSKA ANALIZA:

Kaj vidimo? Kdo ima moč in kdo ne? Kdo so ti liki in kakšno zgodbo nam pripovedujejo? Kakšna so njihova telesa in simboli? Zdaj vprašajte udeležena, ki sta prikazovala lika, kakšna je bila zgodba? Kakšni so bili njihovi občutki v telesu, čustva, ki so jih občutili? Kakšen naslov bi kot skupina dali tej sliki? Zahvalimo se paru, ki streseta svoja lika iz telesa in se pridružita občinstvu, na oder pa pride naslednji par z novo sliko, ki jo nato skupinsko analizirate. Nadaljujte, dokler vsi liki ne spregovorijo in so analizirani.

Igra vlog: prečkanje reke (45 min)

To vajo smo uporabile_i pri pripravi igre *Skozi oči begunca*. Njeno bistvo je, da si udeležene_i delavnice ali predstave obujejo čevlje osebe, ki je izključena.

Vsaki osebi v skupini razdelimo majhen papir z napisanimi vlogami (na našem usposabljanju so bile: oseba na invalidskem vozičku, slabovidna oseba, neslišča oseba, mati z dojenčkom v naročju, oseba z eno krajšo nogo, oseba s fobijo pred vodo, nekaj zdravih in močnih oseb, 14-letna_i mladostnica_ik brez spremstva). O vlogah, ki so jih prejele_i na papirjih, ne smejo poročati na glas.

Na tla nalepite papirje formata A4, ki simbolizirajo kamne, čez katere mora skupina prečkati reko. Postavite jih tako, da je nekatere kamne skoraj

nemogoče doseči.

Skupini razložite zgodbo in njihovo igranje vlog.

Navodila:

Najprej prečkate reko v vlogi z listka kot posameznice_ki, ki ne komunicirajo z drugimi in si med sabo ne pomagajo, čeprav opazite, da imajo nekatere_i pri prečkanju več težav, kot vi.

Ko vsi pridejo na drugo stran simboličnega brega reke, ponovimo vajo z eno spremembo.

Reko morate prečkati v skupini, nikogar ne smete pustiti za seboj. Zdaj lahko med seboj komunicirate in sodelujete.

Po vaji se zberemo v skupinskem krogu.

Refleksija:

V skupinskih refleksijah je pomembno, da delimo osebne občutke, hkrati pa v temo vnesemo več različnih pogledov, kar poglobi naše razumevanje problema in postane bolj kritično. Postavljajte vprašanja, kot so:

1. Osebe brez dodatnih težav ali ovir pri prečkanju, kaj ste mislile_i, čutile_i o tistih, ki so ostali same_i za vami? Kdaj ste ugotovile_i, da nekateri ljudje ne morejo prečkati reke ali pa to počnejo z izjemnimi težavami?
2. Kako so se počutile osebe, ki so imele težave s prečkanjem?
3. Vse_i: ali ste se počutile_i drugače, ko ste kot skupina prečkale_i reko?

Kaj se je spremenilo v smislu vašega sodelovanja?

V refleksije povežete tudi vsebino usposabljanja: Kako menite, da je bila ta vaja povezana z migracijami? Kaj pomeni, da nikogar ne smemo pustiti za seboj? Kaj pomeni solidarnost?

Ali smo pozorne_i na tiste, ki so "za nami" v resničnem življenju?

Kaj po vašem mnenju pomeni fraza: močni smo toliko, kolikor je močan najšibkejši člen, ali lahko to prenesemo na naše skupnosti, našo družbo?

Ritem upanja (15 min)

Vaja, pri kateri skupina skupaj ustvarja ritem, gradi skupino, jo povezuje in ustvarja upanje. Če ji dodamo zvoke, ploskanje in skoke, je vaja tudi energična. Ker na delavnici odpiramo teme, ki pogosto zatrejo naše upanje, takšna zaključna vaja uravnovesi občutke v skupini.

Vse_i stojimo povezani v krogu. Noge in stopala postavite v širino bokov in pokrčite kolena. Najprej bomo ustvarile_i ritem s prvim zaporedjem:

Plosk na desno koleno, plosk na levo koleno izmenično x2 in nato plosk z desno roko na desno koleno in plosk z obema dlanema v zrak ter plosk z obema dlanema po obeh kolenih hkrati (leva roka - levo koleno, desna roka - desno koleno).

(vmes sekunda premora, ki jo lahko spremenite tudi v glasen izdih)

Prvo zaporedje/ritem se ponovi še 1x.

(vmes sekunda premora, ki jo lahko spremenite tudi v glasen izdih)

Takoj nadaljujemo z drugim zaporedjem:

Plosk na desno koleno, plosk na levo koleno x2 in nato plosk na desno koleno + plosk z obema dlanema v zrak ter plosk z obema dlanema po obeh kolenih hkrati (leva roka - levo koleno, desna roka - desno koleno) 3x + plosk na desno koleno in v prvo zaporedje.

Skupinski ritem poteka takole:

- Prvo zaporedje

(vmes sekunda premora, ki jo lahko spremenite tudi v glasen izdih)

- Prvo zaporedje

(vmes sekunda premora, ki jo lahko spremenite tudi v glasen izdih)

- Drugo zaporedje
- Prvo zaporedje

(vmes sekunda premora, ki jo lahko spremenite tudi v glasen izdih)

- Ponovite nekaj krogov brez premora, nato pa ritmu dodajte ob vsakem plosku glasen vzklik "Hej".
- Nato z vsakim ploskom in vzklikom "hej" skočite še v zrak.

Opombe za moderatorja_ko delavnice:

Med delavnico ustvarite nekaj kratkih odmorov (5 minut). Z vajami ali refleksijami ne hitite, razen kadar gre za igre s hitrimi asociacijami, kjer udeležene_i ne smejo imeti preveč časa ali prostora za razmišljanje, da sporočila prihajajo od znotraj, kar je ponotranjeno in nezavedno. Refleksije vedno potekajo v skupinskem krogu; v skupinskem krogu poskušajte tudi začeti in končati delavnico.

Potrebna oprema, prostor in materiali:

Vse_i udeležene_i morajo imeti dovolj prostora za gibanje in razdelitev ljudi v skupine, kjer lahko vsakdo dela v miru. Prav tako ne sme biti hrupa v ozadju.

Material, ki ga potrebujete: Ruto/šal za vajo Vodenje skozi predor za osebe, ki jim je imeti lažje zaprte oči z nežno prevezo.

Za vajo Prečkanje reke boste potrebovale_i več kot 10 papirjev, ki bodo simbolizirali skale, ki jih morate trdno pritrditi na tla, da se ne premaknejo zlahka, ko nekdo stopi nanje.

DELAVNICA 3: Od kod prihaja diskriminacija (na podlagi migracij)? (180 minut)

Metodo je treba izvajati osebno in ne digitalno. Bistveno je delo s telesom, v skupini, v parih, z dovolj prostora za vse. Na ta način lahko uporabljamo vaje za čutenje in zaupanje. Prostor mora nuditi tiho ozadje, varno gibanje za telesne in gledališke vaje.

Bistveno razumevanje za izvedbo:

Cilj tega srečanja je, da še naprej uporabljamo svoja telesa in se z njimi izražamo, obenem pa analiziramo družbeno izključenost in njene strukture, zdaj še globlje, preko medijev in politike. Razmišljanja v skupinskem krogu so prostor za poglobljeno analizo, pogovore in odpiranje vprašanj o tem, kako so mediji in politika povezani s strukturami (systemskega) izključevanja.

Specifični učni cilji delavnice:

- *Nadaljevati delo z našimi telesi in izražanje z njimi*
- *Razvijanje skupnosti*
- *Poglobitev skupinskih razmišljanj*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- *Preučiti, kako se v družbi ustvarjajo strukture izključenosti na podlagi medijskih člankov in študij.*
- *Poglabljanje kritičnega mišljenja*

Specifični učni cilji delavnice:

Kritično ovrednotiti izkušnje oseb z begom ali migracijami ter način oblikovanja struktur (sistemske) izključenosti.

Aktivnosti:

***Princesa in medved (10 min)**

Sestavimo ekipe parov. Vsi pari, razen enega, ki se prostovoljno odloči za drugo vlogo, stopijo drug_a poleg drugega_e, se primejo pod komolce in skupaj oblikujejo drevo. Kot drevesa se široko razširijo po prostoru in ustvarijo gozd. Par, ki ostane, dobi vsak_a svojo vlogo - ena_den je princesa, druga_i pa medved. Nato morata obe osebi odigrati dodeljeno vlogo: princesa se boji medveda, zato teče po prostoru in kriči od strahu ter poskuša najti primerno drevo, za katerim bi se lahko skrila. Medved želi princeso pojesti, zato rjove in jo grozeče lovi po gozdu.

V trenutku, ko se princesa pridruži enemu od dreves (stopi do osebe, ki tvori drevo, in jo prime pod komolec), se oseba v paru, ki se je princesa ne drži, loči od drevesa in spremeni v medveda, prejšnji medved pa v princeso. Tako odigramo nekaj krogov.

***Variacija:**

Vse_i udeležene_i se nekaj minut sprehajajo po sobi z zaprtimi očmi in pazijo, da ne trčijo v druge. To je najbolje storiti s prekrižanimi rokami, z dlanmi, ki pokrivajo komolce, in se premikati počasi, da se nihče ne poškoduje. V prvem delu igre se mora vsakdo, ki se dotakne druge_ga, takoj umakniti - magnetna energija je namreč negativna. V tem delu se poskušajo premikati po prostoru, brez, da bi se koga dotikale_i. Po nekaj minutah moderator_ka udeleženiim sporoči, da je magnetna energija postala pozitivna. Od tega trenutka naprej, ko se kdo dotakne druge_ga, ostaneta za nekaj trenutkov zlepljeni_a skupaj kot magneta. To je včasih težko, saj se udeležene_i ne smejo nehati gibati, njihove noge morajo še naprej hoditi, kar včasih pomeni, da morajo, da bi ostali zlepljene_i skupaj, hoditi vstran, nazaj itd. Izogibajte se dotikom z rokami - bolje je, če se osebe zlepijo z drugimi deli telesa. Če se osebi v magnetu počutita dobro,

lahko nadaljujeta s hojo po prostoru skupaj , v nasprotnem primeru ima vsakdo pravico poiskati nov magnet. Oseba, ki je bila zavrnjena (kot drugi pol magneta), lahko vztraja, vendar samo enkrat; namen igre ni loviti določene osebe. Oseba nadaljuje sama, v paru ali z več osebami. Sčasoma moderator_ka da znak za konec.

***Polarizacija v dve skupini (20 min)**

Tokrat se mora skupina polarizirati in razdeliti v dve nasprotni skupini, v popolni tišini, brez komunikacije, v skladu z naslednjimi kategorijami, ki jih lahko poljubno zamenjate, naj bodo povezane s temo delavnice.:

- Kdo ima raje rdečo in kdo modro barvo?
- Kdo ima raje morje in kdo hribe?
- Kdo raje bere in kdo gleda filme?
- Kdo pridobiva informacije iz družbenih medijev in kdo iz medijev?
- Kdo spremlja politiko in kdo ne?
- Itd.

***Variacija:**

Potiskanje drug_a drugega_o (10 min.)

Pri tej vaji je treba uporabiti vse svoje moči, a še vedno ne zmagati! Udeleženi_e se postavijo v pare, obrnjeni_e drug_a proti drugemu_i, in si položijo roke na ramena. Na tleh med njima je črta (namišljena). Z vso močjo začneta potiskati, a brez nasilja. Ko ena oseba začuti, da je njen_a "nasprotnik_ca" šibkejši_a in da bo izgubil_a, popusti, da ne bi prestopila meje in zmagala. Če druga oseba okrepi potisk, prva naredi enako, tako da oba skupaj uporabljata vso moč, ki jo premoreta.

Sledijo refleksije v krogu:

Kako se vam je zdela vaja, kako ste se počutile_i, med polarizacijo, potiskanjem in preganjanjem drugih? Kaj pa negativni in pozitivni magneti?

Ali ste našle_i kakšno podobnost z našimi odnosi, z našo kulturo?

Ali spominja na konflikt med različnimi skupinami? Kako običajno pride do konflikta med različnimi skupinami ljudi v družbi? Kdo daje pomen negativnim besedam biti prestrašen, ne dotikati se in nasprotno?

Kje in kakšna je pri tem vloga naših držav, politike in medijev? V to se bomo poglobile_i z naslednjimi vajami.

***Sedem hitrosti zapolnjevanja prostora (20 min)**

Zapolnitev prostora s 7 različnimi hitrostmi hoje po prostoru. S skupino greste najprej postopoma od hitrosti 1 do 7. Vsaka številka predstavlja eno hitrost tako, da jih povežete z resničnimi življenjskimi situacijami:

1: meditativen sprehod

2: počasen, kot da zaradi bolečin v telesu ne morete hoditi hitreje

3: normalna hitrost

4: hoja v šolo/sluzbo,

5: zamujate, poskušate ujeti avtobus,

6: hoja, kot da na skrivaj bežite iz svoje države,

7: hoja, kot da bi se morali boriti za življenje.

Ko vse_i v skupini vedo, katera številka predstavlja določeno hitrost, začnemo zapoljevati prostor. Moderator_ka nato vodi skupino z različnimi hitrostmi. Uvedete lahko tudi "trenutek zamrznitve", ko se morajo ljudje ustaviti in zamrzniti, nato pa po vaših navodilih nadaljevati hojo z različnimi hitrostmi. Vedno znova jih prosite, naj se zavedajo svojega položaja, občutkov, misli in se ozirajo drug_a po drugem_i v prostoru. Naj ne ponavljajo iste poti in kroženja.

Refleksija:

Kakšen je bil občutek med hojo z različnimi hitrostmi in zapolnjevanjem prostora? Kakšna je bila razlika v vas pri vsaki hitrosti? Kdaj ste lahko najbolj opazovale_i svet in čutile_i sebe ter druge? Ali ste med izvajanjem vaje opazile_i kaj, kar vas spominja na vsakdanje življenje?

***Variacija:**

Steklena kobra (30 min)

Vse_i stojijo v krogu (ali v dveh ali več vrstah, če je skupina zelo velika),

roke pa položijo na ramena osebe pred seboj. Z zaprtimi očmi z rokami raziščejo zatilje, vrat in ramena osebe pred seboj. To je steklena kobra v enem kosu. Nato moderator_ka kobro razbije na drobne dele (vsako osebo odpelje v drug kot sobe). Vsaka oseba se odpravi po sobi, še vedno z zaprtimi očmi. Vsi udeleženi se nekaj minut sprehajajo po sobi z zaprtimi očmi, s prekrižanimi rokami, z dlanmi, ki pokrivajo komolce, in počasi, skušajo se izogniti medsebojnim trkom. Po legendi se je ta "steklena kobra" razbila na tisoč koščkov, ko so na Bližnji vzhod vdrle zahodne bombe; tisoč koščkov predstavlja vse ljudi, ki so bežale_i iz svojih držav, da bi našli varen prostor za obstoj in ustvarjanje. Nekega dne se bodo kosi spet našli in ti majhni delci, ki so sami po sebi neškodljivi, bodo v trenutku, ko se bodo ponovno združili, dobili moč, saj se bodo spremenili v jekleno kobro in pregnali napadalce. Kobra v legendi so ljudje, v igri pa udeleženi, ki morajo po nekaj minutah slepega gibanja po prostoru na znak moderatorja_ke najti pot nazaj do osebe, ki je bila pred njimi, preden je kobra razpadla. Ponovno morajo sestaviti kobro(e). Tako kot v legendi lahko to traja dlje časa.

Refleksija:

Kako se vam je zdela vaja? Kakšni so bili vaši občutki? Ali ste našle_i partnerko_ja, ki je bil na začetku pred vami? Kakšen je bil vaš postopek pri iskanju te osebe? Kako ste se počutile_i, če niste našli prave osebe?

Ali menite, da se podobno počuti nekdo, ki pobegne iz domovine in išče drug dom, v drugi kulturi, v drugem sistemu?

Ali je lahko najti svoje koščke ali koščke svoje kulture, potem ko je bila razbita?

Krog zamrznjenih slik (15 min)

Oblikujmo krog, pri čemer se vsak_a udeleženi_a obrne s hrbtom proti središču kroga. Hkrati se vsi obrnejo naokrog v krog na znak (plosk) in prikažejo zamrznjeno sliko besede/besedne zveze, ki jo v vsakem krogu pove moderator_ka. V vsakem krogu je treba pustiti dovolj časa, da se moderator_ka dotakne rame vsake_ga udeležene_ga - z dotikom udeležena_i deli zvok občutka v svojem telesu in da vse osebe v skupini pregledajo druge zamrznjene slike v krogu, ko pa morajo priti do nove slike, jim ne ponudite veliko časa za razmišljanje, ukrepati morajo takoj.

- Zaupanje

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Nezaupanje
- Moč
- Sovraštvo
- Povezanost
- Beg za življenje
- Osamljenost
- Skupnost
- Globalna skupnost

Kratka refleksija:

Kako se je vaše telo počutilo med besedami, kakšna je bila razlika? Kako so izgledala ostala telesa? Ob kateri besedi ste videle_i najbolj težke in najlepše podobe v krogu?

Časopisno gledališče (90min)

Skupino razdelite v manjše skupine (3-4 osebe). Vsaka skupina si izbere svoj mirni kotiček in dobi svoj članek za branje ali videoposnetek za ogled.

(Časopisni članki z našega usposabljanja so priloženi na koncu.)

Vsaka skupina oblikuje 3 kratke gledališke prizore, po možnosti brez besed, s ponavljajočimi se gestami in zvoki, lahko pa tudi s kratkimi stavki, ki prikazujejo vsebino članka, ki ga je skupina prejela. Nato vsaka skupina prikaže prizore pred drugimi udeleženi v skupini, medtem ko drugi ugibajo, o čem govori članek in izberejo naslov za prikazano zgodbo. V skupinski refleksiji nato razpravljamo o resnični vsebini člankov.

V razmisleku v krogu vsaka skupina predstavi vsebino članka. Ustvarite prostor za razpravo o vlogi politike (države) in medijev pri kulturi izključevanja in o tem, kako se to odraža pri nas, posameznikih_kih. Razmišljamo tudi o tem, kako vpliva na našo kulturo.

***Variacija:**

Namesto časopisnih člankov poiščite televizijsko poročanje. Primeri:

<https://www.bbc.com/news/av/world-europe-57809909>

<https://www.dw.com/en/why-is-ceuta-migrant-crisis-happening/a-57594562>

<https://www.youtube.com/watch?v=cd60SMYEN9g>

***Plesna_i vodja (15 min) (za predvajanje potrebujete nekaj plesnih pesmi)**

Prostovoljka_ec zapusti sobo, tako da ne more videti ali slišati, kaj se dogaja v prostoru delavnice. Druge_i se postavijo v skupinski krog. Moderator_ka prižge glasbo, osebe v krogu začnejo plesati in brez besed vse_i začnejo kopirati plesne gibe ene osebe v krogu, ki postane plesni_a vodja.

Prostovoljka_ec, ki se vrne v sobo, kjer mora ugotoviti, kdo vodi plesne gibe v krogu. Vendar morajo biti osebe v krogu ustvarjalne_i in slediti plesnim gibom tako, da jih bo prostovoljka_ec težko uganil_a. Če oseba ugotovi, kdo vodi plesne gibe, osebi zamenjata mesti, sicer se krog ponovi, pri čemer se v vsakem krogu zamenja glasba, prostovoljke_ci in vodje plesa. Ponovite nekaj krogov, da v prostoru ustvarite sproščenost in smeh.

***Variacija:**

Melodična roka (15 min)

Vse_i udeležene_i sedijo v krogu z zaprtimi očmi in se dotaknejo dlani s svojimi sosedi_ami; Levo dlan nasloni na desno dlan soseda_e na levi, desno dlan pa pod dlan levice soseda_e na desni strani. Tako nadzoruje gibanje leve dlani svoje_ga desne_e_ga sosede_a, gibanje njene_gove leve dlani pa nadzoruje oseba na njeni_govi levi. Udeležene_i ritmično in melodično premikajo desno roko, kar premika tudi levo dlan sosede_a. Nato moderator_ka reče "glave" in udeležene_i v gibanje vključijo glave, sčasoma reče še "Prsni koš", nato "Vstanite" in zapeše celotno telo, nato "Petje" in celotna skupina (še vedno z zaprtimi očmi) stoji, pleše in poje skupaj.

***Skupina se uleže v skupni center (10 min)**

Skupina se zbere v krog in stoji skupaj, tako da se vsi v krogu dotikajo z rameni. Nato se celotna skupina, brez, da bi se prenehale_i dotikati z rameni, uleže na tla tako, da se vse glave staknejo skupaj na sredini, ležeče_i na hrbtih. Skupina hkrati nekajkrat vdihne in izdihne ter se zahvali drug_a drugemu_i za skupno delo in podporo.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

***Variacija:**

Gibanje se vrne (10 min)

Vsakdo, ki sedi v krogu, obrne svoje telo v desno, tako da zdaj gleda v hrbet sosede_a na svoji desni, medtem ko kaže hrbet osebi na svoji levi. Zapremo oči in ne spregovorimo. V prvem krogu moderator_ka začne ponavljajoče se dejanje (tiho ritmično tapkanje ali stiskanje) na rami osebe pred seboj, ki mora nato popolnoma enako ponoviti na osebi pred seboj in tako naprej, dokler se gib ne vrne k moderatorju_ki. Takrat izvajalka_ec spremeni gib ali hitrost (ali oboje). V naslednjem krogu moderator_ka prosi nekoga drugega v skupini, naj začne gibanje (ne da bi sporočil_a, kdo naj bi to bil). To bo počasi ustvarilo malce kaosa, saj se bo nenadoma po krogu začelo vrteti nekaj gibov hkrati, ki bodo s smehom in povezanostjo skupine zaključile_i usposabljanje z našimi metodologijami.

Zaključite z refleksijskim krogom, kaj bo vsakdo iz skupine najbolj odnesla_el iz metodologije/delavnice, kaj bo najbolj ostalo v spominu.

Opombe za moderatorja ko delavnice:

Med delavnico ustvarite nekaj kratkih odmorov (5 minut). Z vajami ali refleksijami ne hitite, razen kadar gre za igre s hitrimi asociacijami, kjer udeleženi ne smejo imeti preveč časa ali prostora za razmišljanje, da sporočila prihajajo od znotraj, kar je ponotranjeno in nezavedno. Refleksije vedno potekajo v skupinskem krogu; v skupinskem krogu poskušajte tudi začeti in končati delavnico.

Potrebna oprema, prostor in materiali:

Vse_i udeležene_i morajo imeti dovolj prostora za gibanje in razdelitev ljudi v skupine, kjer lahko vsakdo dela v miru. Prav tako ne sme biti hrupa v ozadju.

Gradivo, ki ga potrebujete: članki, natisnjeni za vsako skupino / videoposnetki televizijskega poročanja.

Za vajo Plesna_i vodja in ogled videoposnetkov potrebujete internet, plesne pesmi, predvajalnik zvoka in zvočnik Bluetooth ter računalnik/mobilni telefon.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>Naš seznam predvajanja s treninga najdete tukaj: https://youtube.com/playlist?list=PL3uDfxuvD_Gk28skmfQ80RJ3gF9Uv0Cz</p>
Further notes or resources	<p>Skozi oči begunca - Humanitas - Priporočilo učiteljev: https://www.youtube.com/watch?v=NVmDoNwyl1o</p> <p>Fotografije s priprave gledališkega scenarija za predstavo THROUGH THE REFUGEE'S EYES: https://www.facebook.com/humanitas.drustvo/posts/1009668212444545</p> <p>Videoposnetek različnih metod, med drugim kolumbijske hipnoze, izvedenih na Humanitasovem taboru svetov: https://youtu.be/0Uubey_yKZk</p> <p><u>Viri:</u></p> <p>*DODATNO GRADIVO ZA VAJO ČASOPISNEGA GLEDALIŠČA:</p> <p>Izbrani članki iz časopisov ali revij na to temo</p> <p>Izberite nekaj lokalnih poročil/študij in nekaj mednarodnih. Poiščite različne perspektive ali članke, ki uporabljajo jezik in ustvarjajo diskriminacijo, tako da bo razprava lahko večdimenzionalna in bo odprla nova vprašanja ter ponudila kritično analizo medijskega poročanja. Tukaj je nekaj primerov z našega usposabljanja:</p> <p>1) <i>"Bele feministke so želele invazijo - afganistanske ženske nikoli niso prosile za ameriške zračne napade"</i> https://www.thenation.com/article/world/white-feminists-wanted-to-vdor/</p> <p>2) <i>"Člani proti-migrantske skupine so avtobusne sedeže zamenjali za burke"</i></p> <p>3) https://www.theguardian.com/world/2017/aug/02/bus-seats-mistaken-burgas-anti-immigrant-group-norwegian</p> <p>4) <i>Primer lokalne študije:</i></p> <p><i>"Medijsko (so)ustvarjanje "begunske in varnostne krize" ter njen odsev na nacionalni in lokalni ravni</i></p>

	<p>Dr. Aleš Bučar Ručman, docent, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru, Slovenija.</p> <p>Ajda Šulc, M. A., doktorska študentka, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani, Slovenija.</p> <p>Članek analizira politični in medijski diskurz o begunskih migracijah s poudarkom na obdobju množičnih begunskih migracij v Evropi od leta 2015 do 2016. V tem primeru avtorice_ji razkrivajo tipične značilnosti “sekuritizacije” migracij, ki se odražajo v političnem, medijskem in splošnem diskurzu. Ugotovili so, da so begunci obravnavani predvsem kot varnostna grožnja in dehumanizirani, s čimer mediji vplivajo na dožemanje beguncev v lokalnem okolju in spodbujajo negativne odzive lokalnega prebivalstva, celo moralno paniko. Kritična analiza diskurza, ki je odkrivala značilnosti medijskega diskurza televizijskih novic Dnevnik na slovenski nacionalni televiziji, je pokazala, da določene besede, makro propozicije in video gradivo, s katerimi so opisani dogodki, izpostavljajo predvsem varnostni vidik begunskih migracij, kar ustvarja občutek nevarnosti in vodi k poglobljanju nestrpnosti lokalnega prebivalstva. Mediji večinoma nekritično reproducirajo politični diskurz, zunanji glasovi, ki so (so)ustvarjali medijski diskurz, pa so bili predvsem politični odločevalci. Humanitarni vidiki so predstavljeni, vendar bistveno nesorazmerno v primerjavi s prevladujočimi varnostnimi vidiki.</p>
Bibliography – links, books, articles, materials etc. related to the practice	<p>Augusto Boal: Games for Actors and Non-Actors https://www.academia.edu/15143983/Games_for_actors_and_non_actors_Augusto_Boal</p> <p>Ralph Yarrow: Jana Sanskriti, Routledge. https://www.collectionbooks.net/pdf/jana-sanskriti</p> <p>Paulo Freire: Pedagogy of the Oppressed https://www.academia.edu/5349251/PEDAGOGY_OF_THE_OPPRESSED_30TH_ANNIVERSARY_EDITION_PAULO_FREIRE</p> <p>Humanitas: A Handbook on Global Education, Theatre Pedagogy and Peer Education. https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1919/TGE_Handbook_HUMANITAS_2018_web-Copy.pdf</p> <p>Joanna Macy: The work that reconnects</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>http://grad.1sthost.org/1529/joanna-macy-the-work-that-reconnects-pdf-download?i=1</p> <p>Humanitas: Through the refugee's eyes, messages of Slovenian children to the people with refugee experience: https://issuu.com/drustvo_humanitas/docs/skozi_oci_begunca_issuu</p> <p>Manca Setinc Vernik: <i>"Through the Refugee's Eyes" - experiences with the experiential and interactive theatre show</i>, Engaging with Historical Traumas, Routledge, 2021. https://www.taylorfrancis.com/books/edit/10.4324/9781003046875/engaging-historical-traumas-nena-mo%C4%8Dnik-ger-duijzings-hanna-meretoja-bonface-njeres-a-beti?refId=4eb80598-b4eb-4226-b7c6-8cf6351ca801&context=ubx</p> <p>http://www.zavod-bob.si/blog/project/vse-ali-nic/</p>
--	--

6. Organizacija spletnih gledaliških dejavnosti

Glede na nedavno nastale potrebe po učenju na daljavo in spletnih dejavnostih ter mešano naravo rezultatov T.I.P. predlagamo oceno tveganja, ki se lahko uporablja kot vodilo za vse zainteresirane strani, ki želijo in so pripravljene izvajati spletne dramske aktivnosti.

Oceni tveganja sledi kratek seznam priporočil in prepovedi pri izvajanju spletnih dejavnosti, ki je pomemben za vse vrste organiziranih spletnih dejavnosti.

Opis tveganja: Negativne posledice za osebno fizično zdravje

Posledice:

- Oseba ne more sodelovati
- Nadaljnje posledice bi lahko vodile do hospitalizacije

Stopnja tveganja: srednja

Kdo je ogrožen_a: udeležene_i

Varovalka:

- Vsa komunikacija je digitalna
- Udeležene_i niso pozvani, da se srečujejo ali sodelujejo z določenimi kraji ali ljudmi, ki bi jih lahko ogrozili
- Ta projekt je vzpostavljen zaradi izolacije/socialne oddaljenosti
- za vsa enkratna fizična srečanja se pripravi ločena ocena tveganja

Odgovornost: Člani_ce ekipe

Opis tveganja: Negativne posledice na telesno zdravje

Posledice: Odgovornost / odgovornost

Stopnja tveganja: nizka

Kdo je izpostavljen_a tveganju: družina/prijatelji/bližja skupnost udeležениh

Varovalka:

- Vsa komunikacija je digitalna.
- Udeležene_i niso pozvane_i, da se srečujejo ali sodelujejo z določenimi kraji ali ljudmi, ki bi jih lahko ogrozili.
- Ta projekt je vzpostavljen zaradi izolacije/socialne oddaljenosti
- Svetovanje o trenutnih smernicah NHS na povabilo
- Za vsa enkratna fizična srečanja se pripravi ločena ocena tveganja.

Odgovornost: Člani_ce ekipe

Opis tveganja: Negativne posledice na osebno duševno zdravje

Posledice:

- Ne more sodelovati
- Zmanjšanje razpoloženja
- Tveganje za depresijo in tesnobo

Stopnja tveganja: visoka

Kdo je ogrožen_a: udeležene_i

Varovalka:

- Udeležene_i sodelujejo pri projektu le, kadar želijo - ekipa podpira aktivno izbiro sodelovanja ali nesodelovanja. Ekipa organizatorjev ne bo izvajala pritiskov, da bi se pridružile_i
- Udeležene bomo v predvidljivem času spodbujali, naj svoje duševno zdravje in dobro počutje vedno postavljajo na prvo mesto in da se morajo odločiti, če ne želijo sodelovati v tem projektu. Ekipa bo podprla to aktivno in pozitivno izbiro.

- Udeležene_i bodo nenehno opozarjane_i, da je ta projekt možen z možnostjo opt-out/in in da je po potrebi na voljo podpora.
- Udeležene prosimo, da prispevke pošljejo na projektni forum, ki bo deloval samo med delovnim časom. Udeležene_i bodo na to opozorjene_i in spodbujene_i, da poiščejo podporo pri drugih organizacijah, če jo bodo potrebovale_i. Na začetku delovnega časa osebja je treba takoj pregledati vse poslane vsebine, da se sprotno spremlja dobro počutje udeleženi.
- Vse, ki potrebujejo takojšnjo pomoč, bo poklical_a član_ica ekipe.
- Vse_i udeležene_i so trenutno znani ekipi organizatorjev/facilitatorjev in obstaja stopnja razumevanja individualnih izzivov, s katerimi se soočajo v svojem življenju.

Odgovornost: Član_ica ekipe + zunanji psiholog

Opis tveganja: Negativne posledice na splošno zdravje drugih

Posledice:- odgovornost/odgovornost

Stopnja tveganja: visoka

Kdo je izpostavljen_a tveganju: Udeležene_i

Varovalka:

- Udeležene_i sodelujejo v projektu le, kadar želijo.
- Udeležene bomo v predvidljivem času spodbujale_i, naj vedno dajejo prednost svojemu duševnemu zdravju in dobremu počutju ter naj se odločijo, če se ne želijo vključiti v ta projekt, in če bi to lahko vplivalo na druge v njihovem gospodinjstvu, naj ne sodelujejo. Ekipa bi podprla to aktivno in pozitivno izbiro.

Odgovornost: Član/člani ekipe + zunanji psiholog

Opis tveganja: pomisleki glede varovanja

Posledice:

- Posamezni primeri v zvezi s spletno/digitalno varnostjo

- Deljenje vsebine z ekipo

Stopnja tveganja: srednja

Kdo je izpostavljen_a tveganju: Udeležene_i

Varovalka:

- Projektna ekipa ne bo delila gradiva s tretjimi osebami brez soglasja mladih in po potrebi staršev/skrbnikov.
- Udeležene_i bodo vedno imele_i možnost, da se odločijo za vključitev/odključitev.
- Vse vsebine bodo mlade_i delili z osebjem prek službenega telefona ali zaprtega pogovora.
- Vse dejavnosti bodo potekale v skladu s politiko varovanja ekipe.
- Nenehno preverjanje osebnih okoliščin mladih.
- Redni kontrolni sestanki med mladimi in ekipo za podporo čustvenemu počutju.
- Usmerjanje je vedno na voljo in je stalen pogovor z mladimi.
- Otrok naj takoj sporoči vse težave ali pomisleke.
- Snemanje delavnic le, če je zagotovljeno soglasje.
- Na vsakem srečanju z mladimi osebje preveri njihovo čustveno počutje.
- V okviru kodeksa ravnanja bodo mlade_i opozorjene_i na prostor, v katerem se nahajajo z uporabo spletnih kamer.
- Udeležene_i sodelujejo v skupini in razumejo pravila skupine ter so obveščene_i, da bodo morale_i zapustiti skupino, če se jih ne bodo držale_i.
- Prostori za odmor, v katerih se razpravlja o vedenju in izrekajo opozorila.

Odgovornost: Član_ica ekipe

Opis tveganja: dostopnost

Posledice:

- Digitalna/mobilna dostopnost za udeležene
- Izključitev iz učenja in invalidnosti

Stopnja tveganja: srednja

Kdo je ogrožen_a: udeležene_i

Varovalka:

- Ekipa bo sodelovala na individualni osnovi, da bi udeleženi zagotovila dostop do tega dela.
- Osebje naj ugotovi, kdo potrebuje pomoč pri dostopu do projektov, npr. digitalnih naprav in/ali brezžičnega interneta/podatkov.
- Stalno spremljanje dostopnosti za osebe z invalidnotjo v skladu z akcijskim načrtom za enakost in raznolikost

Odgovornost: Član_ica ekipe

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Opis tveganja: Poškodbe, povezane z okolico udeleženi pri sodelovanju ali ustvarjanju materiala

Posledice: - manjše ali večje poškodbe

Stopnja tveganja: srednja

Kdo je ogrožen_a: udeležene_i

Varovalka:

- Mlade_i bodo spodbujene_i, da snemajo/ustvarjajo na mestih ali v trenutkih, ki se zdijo varni.
- Mlade_i morajo zagotoviti, da imajo okoli sebe dovolj prostora za telesne dejavnosti.
- Mlade_i imajo osnovno zavest o svoji okolici.

Odgovornost: Član_ica ekipe

Opis tveganja: vdori/virusi

Posledice: izguba osebnih podatkov/izkoriščanje podatkov podjetja

Stopnja tveganja: nizka

Kdo je ogrožen_a: Ekipa

Varovalka:

- Ekipa verjame, da udeležene_i te priložnosti ne bodo izkoristili za izkoriščanje ali poskus pridobivanja podatkov.
- Večina videoposnetkov bo poslana prek storitve WeTransfer
- Ni znanih mladih, ki bi želeli škodovati ekipi ali jo motiti.
- Ekipa ne bo prenesla nobenih povezav, ki so videti sumljive ali niso iz zaupanja vrednega vira.
- Osebje ekipe bo pri mladih, ki naj bi pošiljale_i povezave prek e-pošte, preverilo, ali jim zaupajo.
- Ekipni prenosniki so opremljeni z ustrezno zaščitno programsko opremo.
- Starši in mlade_i se strinjajo s pogoji videokonferenc in razumejo, da ekipa ni povezana s platformo.

Odgovornost: Vodja skupine

Opis tveganja: Duševno zdravje ekipe osebja

Posledice:

- Zmanjšanje razpoložanja
- Tveganje za depresijo in tesnobo

Stopnja tveganja: srednja

Kdo je ogrožen_a: Ekipa

Varovalka:

- Člani_ice ekipe se skupaj redno slišijo.
- Priporočamo, da osebje skupine pokliče svojo_ega vodjo, če ima kakršne koli težave v zvezi s trenutnimi delovnimi razmerami.
- Duševno zdravje in dobro počutje sta v središču našega dela in vse, kar ogroža osebje ali mlade, bomo takoj ustavili.

Odgovornost: Član_ica ekipe

Pravila za delovanje na spletu

1. Bodite popolnoma oblečene_i in nosite primerna oblačila (brez oblačil s kletvicami/obsceno, goloto ali spolnostjo) - to velja za vse udeležene, vse moderatorje_ke in vse Člane_ice gospodinjstev v okolju, iz katerega prihajajo vključeni ljudje.
2. Bodite spoštljive_i - obnašajte se, kot da ste v resničnem prostoru, ne govorite čez ljudi, osredotočite se, ko govorijo drugi, ne preklinjajte, spoštujte zaimke, izzivajte mnenja, ne oseb, ne ustrahujte, ne uporabljajte sovražnega govora, ne diskriminirajte. To velja za vse udeležene.
3. Nikoli ne uporabljajte svojega polnega imena, dovolj je krstno ime.
4. Pri pogovoru se obnašajte primerno - držite se teme in ne izgublajte časa s tem, da bi se oddaljile_i od teme.
5. Ne pozabite, da to ni zasebni prostor - ne delite občutljivih osebnih stvari, ki bi jih lahko uporabile_i proti vam, ali česa, kar bi vas lahko onesrečilo ali naredilo preveč ranljive.
6. Če vam je iz kakršnegakoli razloga neprijetno ali potrebujete pomoč, se obrnite na Člane_ice osebja - pošljite zasebno sporočilo ali txt.
7. O čemer se govori, je zaupno (razen če to ne vpliva na varnost ljudi).
8. Prepričajte se, da ljudje v hiši vedo, da ste na video klicu - zagotoviti vam morajo potrebno tišino in zasebnost.
9. Ne snemajte in ne fotografirajte delavnic, razen če se o tem vse_i pogovorijo in če se skupina s tem strinja.
10. Pri fizični aktivnosti poskrbite, da imate okoli sebe dovolj prostora, in za varnost delajte le tisto, kar vam dopuščajo vaše sposobnosti.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

11. Poskusite se izogniti dolgčasu, ko vam ljudje razlagajo stvari.
12. Ne pozabite, da si je na spletu stvari zlahka napačno razlagati, zato bodite prijazne_i, jasne_i in podporne_i.